

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej (**219.**)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (**210.**)
w dniu 3 marca 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (druk senacki nr 834, druki sejmowe nr 3077 i 3128).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki Narodowej.

(Rozmowy na sali)

Panie i Panowie, prosimy... Żebyście państwo usłyszeli, kiedy nastąpi moment otwarcia posiedzenia komisji...

(Senator Marek Ziółkowski: Senator Kleina uroczyście otwiera posiedzenie. Panie Senatorze, jeszcze raz, bo nikt nie słyszał.)

Proszę Państwa, witam wszystkich bardzo serdecznie. Witam panią minister i pana ministra, wszystkich naszych gości oraz członków połączonych komisji.

Przedmiotem naszego wspólnego posiedzenia jest rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Czy są uwagi ze strony senatorów do porządku obrad? Nie ma.

Proszę Państwa, czy w posiedzeniu uczestniczą osoby prowadzące działalność lobbingsową w jakiegokolwiek formie, na podstawie swoich kompetencji i na podstawie ustawy obowiązującej we wspomnianej materii? Czy są osoby reprezentujące firmy prowadzące działalność lobbingsową?

Lobbysta wykonujący działalność na rzecz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Wojciech Kotala:

Wojciech Kotala, jestem wpisany na listę parlamentarną. Reprezentuję dzisiaj Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Nikt więcej?

Proszę bardzo.

Prezes Zarządu Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu Kazimierz Poznański:

Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu, także zgłoszona do prac nad ustawą.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę Państwa, w takim razie przystępujemy do pracy nad ustawą.

Panie Ministrze...

Rząd reprezentuje w omawianej tu sprawie minister finansów. Pan minister Neneman jest odpowiedzialny za ustawę.

Prosimy o krótką charakterystykę wspomnianej ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Szanowni Państwo, dobry wieczór.

Ustawa, o której mówimy, wprowadza kilka rozwiązań. Może ja je po kolei omówię.

W celu zwiększenia skuteczności i uszczelnienia mechanizmu odwrotnego obciążenia proponujemy objęcie wspomnianym mechanizmem dodatkowych towarów, mianowicie elektroniki użytkowej, a także niektórych postaci złota. Dodatkowo proponujemy w odniesieniu do elektroniki wprowadzić limit w wysokości 20 tysięcy zł, dotyczący jednolitej transakcji gospodarczej. Po przekroczeniu wspomnianej kwoty towary, że tak powiem, trafią w odwrotne obciążenie. Proponujemy, żeby... Limit, o którym mówimy, 20 tysięcy zł, jest zbliżony do limitu, który występuje w innych krajach Unii Europejskiej. Tam wynosi on około 5 tysięcy euro.

W przypadku odwrotnego obciążenia zwalniamy niektóre grupy podatników z obowiązku płacenia VAT, co będzie dla nich pewnym ograniczeniem obowiązków administracyjnych.

W omawianej tu nowelizacji dostosowujemy też prawo zamówień publicznych do odwróconego VAT.

Ponadto wprowadzamy informacje podsumowujące dla transakcji objętych mechanizmem odwróconego obciążenia, składane przez sprzedawców, co pozwoli nam na lepszą kontrolę tego, czy na ostatnim etapie podatek został zapłacony.

Proponujemy też wprowadzenie zmian na liście towarów objętych solidarną odpowiedzialnością i obowiązkiem stosowania miesięcznych rozliczeń, a mianowicie wyłączamy ze wspomnianej listy niektóre postacie złota, które, że się tak wyrażę, trafiają pod odwrócone obciążenie, oraz dodajemy srebro i platynę.

Ponieważ w branży paliwowej skala nadużyć jest bardzo duża, proponujemy podnieść kaucję gwarancyjną. Obecnie minimalna kaucja wynosi 200 tysięcy zł – proponujemy ją podnieść do 1 miliona zł. Z kolei maksymalną kaucję chcemy podnieść z 3 milionów zł do 10 milionów zł, ale dotyczy to tylko dostaw paliw.

Kolejna grupa zmian wynika z przepisów unijnych i z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Proponujemy mianowicie określenie proporcji w związku z odliczaniem VAT w odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych. Proponujemy także przykładowe metody służące do proporcjonalnego odliczania VAT oraz określenia systemu korekt w przypadku zmiany w zakresie wykorzystania wspomnianych towarów. Dotychczasowe przepisy ustawy o VAT nie narzucają żadnych sposobów czy kryteriów, za pomocą których można określić podlegający odliczeniu podatek naliczony od nabywanych towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych. Ustawa wprowadza zasady dotyczące wyliczania stosownego współczynnika proporcji umożliwiające odliczenie podatku naliczonego w prawidłowej wysokości w odniesieniu do nabywanych towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych, a także proponuje przykładowe metody służące do odliczenia podatku VAT. Dla jednostek samorządu terytorialnego ustawa wprowadza ponadto, nazwijmy to, sposób urzędowy. Jeśli jednak jednostka uzna, że inny sposób jest korzystniejszy, może go zastosować. Chciałbym tu zwrócić uwagę, że w stosunku do założeń ustawy nastąpiły istotne zmiany. Mówię o tym, bo wczoraj miałem przyjemność rozmawiać z przedstawicielem samorządu, który odnosił się do zmian, które były w projekcie, w założeniach. One w ustawie są sformułowane inaczej, było to konsultowane z samorządem i uzyskaliśmy z jego strony pozytywną opinię.

(Senator Janusz Sepioł: Z jakim samorządem?)

Założenia były konsultowane z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, z zespołem finansowym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. A jeśli chodzi o kwestie już takie, że tak powiem, techniczne – bo przepisy, o których tu mówimy, są bardzo techniczne – to konsultowaliśmy je na bieżąco ze skarbnikiem miasta stołecznego Warszawy, to znaczy z osobami od skarbnika miasta stołecznego Warszawy.

Poza tym, o czym już mówiłem, wprowadzamy zmiany w zakresie ulgi na złe długi. Zmiany te mają na celu zmniejszenie asymetrii w stosowaniu wspomnianej instytucji.

Jest też poprawka, która pojawiła się w Sejmie. Dotyczy ona sprzętu przeciwpożarowego. Jak pewnie państwo wiedzą, przegraliśmy sprawę w Trybunale i musimy wprowadzić stawkę podstawową na sprzęt przeciwpożarowy. Pole manewru nie jest tutaj duże.

Wróć jeszcze do tematu proporcji. Jak państwu mówiłem, jest proporcja urzędowa dla samorządów, są jeszcze dwie inne metody, z których podatnicy mogą skorzystać.

A podczas prac w Komisji Finansów Publicznych wprowadzona została delegacja dla ministra finansów do zaproponowania innych możliwości, dla innych grup podatników. Tak naprawdę myślimy tutaj o instytucjach naukowych, bo wiemy, że tam jest problem. A potrzebujemy nieco więcej czasu, żeby wszystko na spokojnie przeanalizować i zaproponować, we współpracy ze wspomnianymi instytucjami, dogodny dla nich sposób rozliczania VAT.

Proponujemy też kilka zmian o charakterze proceduralnym i porządkowym, dotyczących między innymi instytucji odpowiedzialności solidarnej oraz kaucji gwarancyjnej. Wspomniane przepisy funkcjonują już od roku i mamy odnośnie do nich pewne przemyślenia. Proponujemy na przykład, żeby od kaucji gwarancyjnej złożonej w formie depozytu pieniężnego w urzędzie skarbowym przysługiwały pewne odsetki. Ujednolicamy tutaj zasady – wspomniane odsetki będą wynosiły 30% stopy depozytowej ustalonej przez NBP.

Wprowadzamy także wymogi co do kaucji gwarancyjnej składanej w formie gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub upoważnienia dla organu podatkowego do wyłącznego gospodarowania środkami danego podmiotu, tak żeby lepiej zabezpieczyć interesy Skarbu Państwa.

Ponadto zmieniamy przepisy dotyczące przypadków, kiedy zmienia się właściwość urzędu skarbowego.

I jeszcze jedna drobna zmiana na końcu, to znaczy upoważnienie dla ministra finansów do przygotowania w drodze rozporządzenia wzoru wniosku w sprawie kaucji gwarancyjnej. To są główne zmiany, o których państwu mówiłem. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę Biuro Legislacyjne, pana mecenasa, o uwagi do omawianej ustawy.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo. Szymon Giderewicz.

Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

W opinii Biura Legislacyjnego znalazło się osiemnaście szczegółowych uwag. Uwagi te mają różny ciężar gatunkowy. Część z nich zawiera propozycje poprawek o charakterze technicznolegislacyjnym, część wynika z naszych wątpliwości co do zasadności przyjętych rozwiązań, część wreszcie dotyczy samego trybu uchwalania niektórych ze zmian wprowadzonych rozpatrywaną dzisiaj ustawą.

Uwaga z punktu pierwszego to w zasadzie pytanie do projektodawców. Rozpatrywana ustawa zawęża stosowanie mechanizmu odwróconego obciążenia tylko do sytuacji, gdy nabywcą towarów jest podatnik VAT czynny. W uzasadnieniu do wspomnianej zmiany projektodawcy piszą: „Stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia wobec wszystkich podatników VAT (zarówno czynnych, jak i zwolnionych) nie jest bowiem konieczne z punktu widzenia proporcjonalności tego szczególnego środka przeciwdziałania oszustwom w podatku od towarów i usług”. Jeśli tak, to trzeba zadać pytanie, czy nie należałoby zawę-

zić mechanizmu odwróconego obciążenia VAT do podatników VAT czynnych nie tylko w przypadku dostaw towarów, lecz także w przypadku świadczenia usług, czyli dokonać odpowiedniej zmiany także w art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy. To jest pierwsza z naszych uwag.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

Proszę pana dyrektora o odpowiedzi na pytania prawne.

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Dziękuję bardzo.

Tomasz Tratkiewicz, Ministerstwo Finansów.

Wspomniana kwestia była dyskutowana też z Biurem Legislacyjnym Sejmu i w naszej ocenie nie ma tutaj potrzeby doprecyzowania i wyszczególnienia, że regulacja, o której mowa, ma dotyczyć tylko podatników VAT czynnych... Bo w praktyce wspomniana kwestia dotyczy tylko sprzedaży praw czy przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. A tymi uprawnieniami handlują duże podmioty, tak więc nie ma w tym zakresie żadnych podmiotów zwolnionych. Nie ma, według naszej oceny, potrzeby precyzowania omawianego przepisu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Mecenasiu?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga druga dotyczy definicji jednolitej gospodarczo transakcji, pozwalającej wyodrębnić dostawy towarów takich jak telefony komórkowe, komputery przenośne lub konsole do gier, które mają być objęte mechanizmem odwróconego VAT. Brzmienie art. 17 ust. 1e przesądza, że za jednolitą gospodarczo transakcją, która obejmuje więcej niż jedną umowę, uznaje się nie tylko taką transakcję, która jest, można powiedzieć, sztucznie podzielona na większą liczbę umów, lecz także taką transakcję, której podstawę stanowi więcej niż jedna umowa z zaniżoną ceną. Jeśli tak, to zabrakło symetrycznej przesłanki w ust. 1d, czyli ustępie, w którym definiuje się jednolitą gospodarczo transakcję jako transakcję zawartą na podstawie jednej umowy. Wydaje się to niezamierzonym efektem przepisu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Naszą intencją... Przyglądaliśmy się jeszcze, zastanawialiśmy się, czy tak też można wspomniany przepis zinterpretować, i wydaje nam się, że zarówno intencja... Interpretacja nie może iść w takim kierunku, że chodzi tutaj też o sytuację, gdy cena za dany towar na przykład nie odpowiada wartości rynkowej. Nie ma powiązania wspomnianego artykułu z być może podobnym brzmieniem regulacji dotyczącej solidarnej odpowiedzialności.

A jeżeli chodzi o pierwsze pytanie pana legislatora, dotyczące tego, czy zakres wspomnianego przepisu obejmuje jedynie zakaz sztucznego dzielenia umowy, na co wskazuje wprost wspomniana przez pana legislatora fraza, to odpowiedź brzmi: tak.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Mecenasiu?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga trzecia zawiera propozycję poprawki o charakterze techniczno-redakcyjnym, ujednolicającej odesłania w ramach ustawy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Jesteśmy za przyjęciem tej propozycji. Uważamy, że ona w bardziej przejrzysty sposób ureguluje wspomniane odesłania.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Mecenasiu?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga czwarta to tym razem uwaga większego kalibru, dotyczy ona konstytucyjności i trybu przyjęcia zmian do ustawy związanych z objęciem stawką podstawową VAT towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej. Merytorycznym uzasadnieniem dla wspomnianej zmiany jest niekwestionowana przez nas konieczność wykonania orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W naszej opinii taka zmiana powinna jednak być przedmiotem odrębnej inicjatywy ustawodawczej. Zmiany związane ze zniesieniem obniżonej stawki VAT na

artykuły przeciwpożarowe nie były objęte materiałem projektu ustawy przekazanej przez rząd do marszałka Sejmu. Tak więc w naszej opinii omawiane tu poprawki już na etapie prac w Sejmie wykroczyły poza dozwolony zakres. Dlatego pomimo niewątpliwej merytorycznej zasadności przywrócenia podstawowej stawki VAT na artykuły przeciwpożarowe sam tryb wprowadzenia wspomnianej zmiany budzi nasze wątpliwości co do formalno-prawnych warunków dochowania procesu ustawodawczego. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Mecenasiu, ale przecież Sejm na każdym etapie pracy może wprowadzać... Zawsze... Przynajmniej ja nie bardzo rozumiem...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: My tutaj przytoczyliśmy...)

Bo po prostu... Senat rzeczywiście, to rozumiemy, nie może, że tak powiem, ingerować w projekt czy uchwaloną przez Sejm ustawę w zakresie innych artykułów niż te, które zostały wpisane... Ale na etapie pracy sejmowej można przecież, tak się wyrażę, przewrócić ustawę do góry nogami.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Co do zasady – tak. Niemniej jednak również Trybunał Konstytucyjny dostrzega problem zakresu poprawki także na etapie procedury sejmowej. Wyroki Trybunału Konstytucyjnego dotyczą również poprawek wnoszonych na etapie prac w Sejmie pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem przez komisję sejmową. Naszym zdaniem omawiana tu poprawka dotyczyła całkiem nowej materii, która nie była objęta projektem rządowym, tak więc wykroczyła poza wspomnianą materię. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Ciężko mi się odnosić do zarzutów proceduralnych. Mogę się wypowiedzieć tak raczej zdroworozsądkowo. Przegraliśmy sprawę, jeśli dobrze pamiętam, w grudniu i Komisja w bardzo krótkim terminie napisała do nas bardzo kategorię list. Coś takiego na ogół się nie zdarza w takim tempie. Zostało tam zawarte pierwsze ostrzeżenie, że Komisja uruchomi formalną procedurę, konsekwencją której będą kary pieniężne dla Polski. Była nowa inicjatywa legislacyjna, były uzgodnienia... Omawiana sprawa, jak państwo się domyślają, ma pewien, tak powiem, ciężar emocjonalny, jako że Komisja... Po pierwsze, przegraliśmy sprawę, a po drugie, kwestia dotyczy sprzętu przeciwpożarowego, który jest na stawkę zerową. Zdecydowaliśmy się zrealizować wspomniane działania jak najszybciej, tak żeby jak najmniej było związanego z tym wszystkim za-

mieszania, żebyśmy jak najszybciej mogli wysłać list do Komisji Europejskiej i zakończyć procedurę. Są tutaj dwie racje: po pierwsze, racja czystości legislacyjnej, o której pan mówi, którą ciężko podważyć, a po drugie, pewna, że tak powiem, racjonalność, związana z dążeniem do tego, żeby jak najszybciej wykonać wyrok, który musimy wykonać. Z całą pewnością Trybunał Konstytucyjny, gdyby wypowiadał się w omawianej tu sprawie, nie mógłby kwestionować wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bo to by była jawna sprzeczność.

Pragnę też zaznaczyć, że wspomniana poprawka w Sejmie przeszła jednogłośnie, co też pokazuje, że omawiana kwestia nie wzbudza kontrowersji. Jest wyrok, więc trzeba go wykonać. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Kolejna uwaga.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Uwaga piąta dotyczy przepisów wskazujących na sposób obliczenia proporcji w przypadku wykonywania przez podatnika działalności mieszanej, czyli zarówno takiej działalności, która mieści się w systemie VAT, jak i działalności wykraczającej poza ten system. Zgodnie z ustawą wybrany przez podatnika sposób określenia proporcji ma odpowiadać specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć, między innymi wtedy, kiedy – cytuję – „obiektywnie odzwierciedla część wydatków przypadającą odpowiednio na działalność gospodarczą oraz na cele inne niż działalność gospodarcza” oraz „gdy przypisanie tych wydatków w całości do działalności gospodarczej nie jest możliwe”. W naszej opinii zwrot „gdy przypisanie tych wydatków w całości do działalności gospodarczej nie jest możliwe” oraz wyrażenie „obiektywnie” nie niosą wartości normatywnej. Tak więc w naszej opinii należałoby skreślić wspomniane sformułowania. Traktujemy tę propozycję jako propozycję poprawki o charakterze technicznolegislacyjnym. Niemniej jednak... To może tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

W naszej ocenie oprócz czysto legislacyjnego spojrzenia na omawiany przepis, które pan legislator przedstawił... My staramy się też, żeby przepisy były w miarę komunikatywne dla przeciętnego odbiorcy. Wydaje nam się, że wyrazy, które w ocenie pana legislatora byłyby zbędne, czynią jednak wspomniany przepis jaśniejszym.

Jeżeli chodzi o zacytowane słowa, to podobna konstrukcja jest już w przepisie art. 90, a jeżeli chodzi o wyrażenie „obiektywnie”, to z podobną konstrukcją mamy do czynienia, kiedy mowa o samochodach osobowych, w art. 86a ust. 3. Tak więc są już przykłady podobnych regulacji. Wydaje nam się, że dla lepszej czytelności omawianych przepisów chyba jednak warto byłoby zostawić je w takiej postaci, w jakiej znajdują się przedłożeniu, które zostało skierowane do Sejmu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Kolejna poprawka.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Kolejna propozycja poprawki jest propozycją o charakterze technicznolegislacyjnym. Proponujemy zastąpić sformułowanie „roboczo godzin” sformułowaniem „godzin”.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Takie regulacje są w przepisach... Na przykład w rozporządzeniach wykonawczych, w gestii ministra pracy i polityki społecznej. Niemniej jednak faktycznie być może zgrabniej byłoby poprawić redakcję przepisu, zamienić wspomniane sformułowanie na przykład na „godzin roboczych”. Bo takim wyrażeniem posługujemy się w ustawie w art. 2, kiedy mowa o definicji nowych środków transportu. Jeżeli pan legislator uważałby, że zamiast „roboczo godzin” mogłoby być „godzin roboczych”, bo takim wyrażeniem posługujemy się w ustawie, to byłibyśmy za.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Legislatorze, uwaga siódma.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Kolejna uwaga, z punktu siódmego, dotyczy sposobu określania proporcji. Zgodnie z art. 86 ust. 2f – cytuję – „Podatnik rozpoczynający w danym roku podatkowym wykonywanie działalności gospodarczej i działalności innej niż działalność gospodarcza, w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego”... I dalej: „przyjmuje dane wyliczone szacunkowo, według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu”. Przywołany przepis zakłada więc, że sytuacja prawna podatnika będzie kształtowana nie w drodze decyzji, ewentualnie postano-

wienia, na które mógłby przysługiwać czy przysługuje środek odwoławczy, a następnie skarga do sądu administracyjnego, ale w drodze umowy zawieranej z organem. Nasuwa się więc wątpliwość co do możliwości zakwestionowania przez podatnika niekorzystnego rozstrzygnięcia dokonanego przez organ czy też samej bezczynności organu w omawianym zakresie. Tak więc w naszej opinii wspomniane rozwiązanie należy ocenić negatywnie. Oczywiście ono już występuje w ustawie o VAT w przypadku innych instytucji, niemniej jednak my tutaj powtarzamy nasze wątpliwości.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Ale tutaj nie ma propozycji poprawki.
Proszę bardzo, Dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Dziękuję. My bylibyśmy raczej za pozostawieniem wspomnianego zapisu w takiej formie, w jakiej jest tutaj, w przedłożeniu...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: ...sejmowym.)

...które panie i panowie senatorowie otrzymali. Tak jak pan legislator słusznie zauważył, w art. 90 ust. 8 mamy podobną regulację w zakresie protokołów. My robiliśmy też – powiem tak w cudzysłowie – wywiad wśród organów podatkowych odnośnie do tego, jak to wszystko działa. I w praktyce to działa. Nie docierają do nas żadne sygnały, że jest jakiś problem ze stosowaniem wspomnianego rozwiązania. Tak więc proponowalibyśmy zostawić taką właśnie uproszczoną formę, że tak powiem, dialogu z urzędem skarbowym. Zwłaszcza że chodzi tu tylko o wstępną prognozę, która i tak podlega korekcie po zakończeniu danego roku podatkowego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Kolejna uwaga.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Uwaga ósma dotyczy przepisu upoważniającego właściwego ministra do określenia sposobu określania proporcji pomiędzy działalnością opodatkowaną a nieopodatkowaną dla niektórych podatników. Propozycja poprawki wyraźnie wskazuje, że właściwy minister może określić dane wybierane przez niektórych podatników podczas określania proporcji, jednak tak, żeby wspomniane dane dotyczyły poprzedniego roku podatkowego lub roku poprzedzającego poprzedni rok podatkowy, oraz stanowi wprost w przepisie materialnym ustawy o uprawnieniu podatnika do wyboru innego, uznanego przez siebie za bardziej reprezentatywny sposobu określania proporcji, tak aby nie było wątpliwości

w odniesieniu do możliwości zmodyfikowania wspomnianego uprawnienia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Tu są też propozycje konkretnych zapisów pana legislatora. Nie budzi naszych wątpliwości zapis zawarty w propozycji dotyczącej ust. 2i, sugerowalibyśmy jednak preredagowanie ust. 22. Omawialiśmy już wstępnie z panem legislatorem wspomnianą kwestię i wydaje mi się, że lepsze i czytelniejsze brzmienie miałby ten ust. 22... Jeśli mógłbym zacytować... Tu chodzi tylko o takie bardziej porządkowe kwestie. Ust. 22 brzmiałby: „Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, określić w przypadku niektórych podatników sposób określenia proporcji uznany za najbardziej odpowiadający specyfice wykonywanej przez tych podatników działalności i dokonywanych przez nich nabyć oraz wskazać dane, na podstawie których jest obliczana kwota podatku naliczonego z wykorzystaniem tego sposobu określenia proporcji, uwzględniając specyfikę prowadzenia działalności przez niektórych podatników i uwarunkowania obrotu gospodarczego”. Kropka. Tak więc wspomniana delegacja ustawowa kończyłaby się troszkę wcześniej, niż to było w przedłożeniu rządowym, ponieważ jej końcówka znalazłaby się, zgodnie z propozycją pana legislatora, w ust. 2i. Uważam, że propozycja biura idzie w bardzo dobrym kierunku, a z przedstawionym tu naszym uzupełnieniem to wszystko byłoby czytelniejsze.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Tylko że zdania robią się coraz dłuższe.

(*Senator Marek Ziółkowski: Ale już i tak się skróciło, w porównaniu z...*)

Chodzi o to, żebyśmy po prostu wiedzieli...

(*Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz: Skróciło się, skróciliśmy...*)

...co było na początku zdania, a co jest na końcu.

Pan mecenas ma tu jeszcze wątpliwości, tak więc...

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Nie, nie. My oczywiście akceptujemy wersję zaproponowaną przez pana dyrektora. Ona w zasadzie ogranicza się do przeniesienia wytycznej, która gwarantowała podatnikowi wybór innego sposobu określenia proporcji, do przepisu materialnego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Kolejna uwaga, dziewiąta.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga dziewiąta...

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, omawiany tu mechanizm został wypracowany... Nie chciałbym powiedzieć, że w bólach, ale długo nad nim pracowaliśmy ze stroną samorządową. To o, czym tutaj mówimy, to chyba najkorzystniejsza propozycja, mająca na celu to, żeby wspomniane korekty były jak najmniej uciążliwe, jako że we wspomnianym momencie jednostki samorządu terytorialnego mają pełne dane za rok, o którym mowa. Pełne dane za taki rok wspomniane jednostki mają gdzieś w połowie roku. I chodzi o to, żeby nie musiały one składać korekt do korekt, bo to by było dość uciążliwe. A jeżeli zastosujemy wariant n-1, czyli rok poprzedzający dany rok podatkowy, to wtedy takie uproszczenie, jak sądzę, bardzo pomoże samorządom w rozliczaniu wspomnianej proporcji. Jest to pewnego rodzaju kompromis, który został roboczo wypracowany. I uważamy, że jest to dobre rozwiązanie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Kolejna uwaga.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Kolejna uwaga, dziesiąta, również dotyczy wspomnianej korekty z art. 90c ust. 2. Tak jak wspomniał pan dyrektor, przepis, o którym mowa, pozwala jednostce samorządu terytorialnego przyjąć w korekcie dane za rok poprzedzający poprzedni rok podatkowy. Takie dane w związku ze sposobem określania proporcji zgodnie z upoważnieniem z ust. 22 art. 86 będzie jednak mógł przyjąć także podatnik inny niż jednostka samorządu terytorialnego, wskazany w upoważnieniu przez właściwego ministra. Jeśli tak, to czy w przypadku takiego podatnika również powinien znaleźć zastosowanie art. 90c ust. 2? Propozycje poprawki związane z omawianą uwagą uwzględniają taką sytuację. Pierwsza z nich – to są alternatywne propozycje poprawek – zakłada zapisanie wspomnianego mechanizmu wprost, że tak powiem, na sztywno, w ustawie. Czyli każdy podatnik,

który przyjmuje proporcje z roku podatkowego poprzedzającego poprzedni rok podatkowy, również dokonuje korekty we wspomniany sposób, z zastosowaniem wspomnianych danych. A zgodnie z drugą propozycją poprawki wspomnianych podatników wskazuje minister właściwym rozporządzeniem.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

To jest bardzo dobra uwaga pana legislatora – jeśli mogę sobie pozwolić na taki komentarz – i proponowalibyśmy ją uwzględnić. Zwłaszcza że, jak już powiedział pan minister, planujemy wydać wspomniane rozporządzenie, mimo że jest to upoważnienie fakultatywne, dla pewnych grup podatników. Obecnie rozmawiamy z instytutami badawczymi. Chodzi o to, żeby wspomniani podatnicy łatwiej mogli rozliczać omawianą tu proporcję. Być może jednak warto byłoby również dla nich zastosować dane w formule n-1. I sugestia poprawki pana legislatora wychodzi naprzeciw takim ewentualnym rozwiązaniom. My wspieralibyśmy pierwszy wariant poprawki, którą pan legislator zaproponował.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: I to jest poprawka... Ona dotyczy instytutów naukowo-badawczych, tu chodzi o problemy, które instytuty zgłaszały w swoich pismach, tak?)

Dokładnie tak.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Tak więc udało się wyprostować wspomniany problem.)

Propozycja instytutów była trochę inna. Instytuty badawcze miały taką propozycję, żeby już teraz wpisać do istniejącej ustawy metodę. My mówimy, że na to jest trochę za wcześnie, bo to wszystko trzeba przeanalizować na spokojnie. Tak więc mamy delegację w ustawie i na spokojnie to dpracujemy sobie i wstawimy odpowiednie rozwiązanie.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Tak jak dyskutowaliśmy wcześniej, że to daje możliwość późniejszego regulowania wspomnianego rozporządzenia...)

Tak, dokładnie.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: To jest istotna informacja.)

Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Senator Cioch.

Senator Henryk Cioch:

Państwo Przewodniczący!

Tak, oczywiście, wspomniane pismo wpłynęło na moje ręce. Ja czuję się zobligowany złożyć poprawkę odnośnie do wspomnianych instytutów, ale wydaje mi się, że lepiej,

aby procedura była taka, że najpierw rozpatrzymy wszystkie propozycje poprawek, a później ja zgłoszę poprawkę dotyczącą art. 86 ust. 2c pkt 3. Powiem, jaka jest proponowana treść i przekażę komplet dokumentów. Zresztą pan przewodniczący już go otrzymał. Wydaje mi się, że ja jestem w jakimś sensie zobligowany złożyć wspomnianą poprawkę, co też uczynię.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze, dziękuję bardzo.

Oczywiście, Senatorze. Tylko właśnie... Poprawka związana z uwagą, która jest właśnie omawiana, de facto konsumuje problemy zgłaszane przez instytuty naukowo-badawcze. I z tego wynika moje dodatkowe pytanie. Żeby nie było właśnie takich wątpliwości, jak te, które zgłosił pan senator.

(*Senator Henryk Cioch*: Później będziemy się zastanawiać, jak to... Czy ona rzeczywiście konsumuje, czy nie.)

Jasne. Dobrze.

Proszę bardzo, Mecenasiu.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga jedenasta sprowadza się do propozycji poprawki o charakterze technicznolegislacyjnym. Propozycja ta czyni tytuł rozdziału trzeciego adekwatnym do jego treści.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Zgadza się na tę poprawkę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Następna uwaga.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga z punktu dwunastego to w opinii biura również poprawka o charakterze technicznolegislacyjnym, ujednocliająca przepisy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

My byśmy proponowali, żeby jednak nie zmieniać wspomnianych przepisów. Sięgnęliśmy też do tak zwanej wykładni historycznej, do tego, jak wspomniana ustawa była uchwalana w 2004 r... Wydaje mi się, że jednak pewne różnicowanie jest zasadne. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję.
Uwaga trzynasta. Proszę bardzo.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Propozycja poprawki, w naszej opinii adekwatnie oddająca intencje przepisu, polega na zastąpieniu wyrazu „kilka” wyrazem „więcej”.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Całkowicie zgadzamy się z uwagą pana legislatora.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Legislatorze, uwaga czternasta.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga czternasta to w naszej opinii również uwaga o charakterze technicznolegislacyjnym. Proponowana poprawka skreśla normatywnie zbędne fragmenty przepisów, jako że normy w nich wyrażone wynikają wprost z kodeksu cywilnego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Tomasz Tratkiewicz:**

Wydaje mi się, że możemy się zgodzić na przedstawioną propozycję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękujemy.
Uwaga piętnasta.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Uwaga piętnasta dotyczy zmiany w ustawie – Prawo zamówień publicznych. Zgodnie ze zdaniem drugim w art. 91 ust. 3a wykonawca, składając ofertę, powinien poinformować zamawiającego czy wybór oferty będzie prowadził do powstania obowiązku podatkowego u zamawiającego. Przepis ten może budzić wątpliwości. Po pierwsze, nasuwa się pytanie, czy wspomniana informacja ma być zamieszczana we wszystkich ofertach, zarówno prowadzących, jak i nieprowadzących do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego, czy też tylko w przypadku tych ofert, które faktycznie prowadzą do powstania takiego obowiązku. I po drugie, w naszej opinii przepis nie rozstrzyga, czy informacja o możliwości powstania obowiązku u zamawiającego ma być elementem oferty, czy też ma być składana obok oferty. Prosilibyśmy o wyjaśnienia w tej sprawie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

Poprosiłbym o odpowiedź panią dyrektor z Urzędu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego
w Urzędzie Zamówień Publicznych
Brygida Brańko:**

Brygida Brańko, Urząd Zamówień Publicznych.
Szanowni Państwo!

Z doświadczeń kontrolnych Urzędu Zamówień Publicznych wynika, że nie zawsze sytuacje, w których ustawa bądź zamawiający wymagają od wykonawców, którzy mają konkretną wiedzę albo konkretne informacje, tych informacji, a od pozostałych – nie, wiążą się z tym, że ci pozostali nie posiadają takich informacji albo dokumentów. W związku z tym w naszej ocenie rozwiązanie legislacyjne, które nakłada na wszystkich wykonawców, którzy biorą udział w postępowaniu, obowiązek przedstawienia informacji na temat tego, czy w stosunku do ich konkretnej sytuacji zachodzi wspomniana okoliczność, jest uzasadnione. Zamawiający dostanie po prostu pełną informację dotyczącą tego, czy i w jakim zakresie od wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu

ma oczekiwać informacji i jakie to mają być informacje. Czyli, krótko mówiąc, w stosunku do których ofert obowiązek podatkowy będzie się aktualizował, a w stosunku do których na pewno nie.

Teraz pytanie dotyczące kwestii związanej z tym, czy przy ofercie, czy w ofertach... My celowo nie rozstrzygaliśmy tych kwestii, ponieważ ustalenie ustawowe, że dana informacja ma być częścią oferty, rodzi określone konsekwencje związane z udziałem danego wykonawcy w postępowaniu. W przypadku takiego niestety – albo stety – dosyć marginalnego tematu... Nie mówię tu o kwestii samego wydatkowania środków, ale można powiedzieć, że kwestia wydatkowania środków i rozliczeń VAT jest kwestią wtórną w stosunku do wszystkich innych kwestii związanych z procedurą zamówieniową. Tak więc ewentualne wykluczenie na wspomnianej podstawie wykonawców z udziału w postępowaniu budziło nasze wątpliwości, też z punktu widzenia celowości i zasad związanych z prowadzeniem postępowań. My zostawiliśmy to do rozstrzygnięcia zamawiającym, to znaczy uznaliśmy, że w przypadku, gdy w konkretnym postępowaniu przedmiot zamówienia będzie dotyczył sytuacji, w której na zamawiającym może spocząć obowiązek, o którym tu mowa, wejście wspomnianych przepisów w życie będzie wiązało się z na tyle jednoznacznym rozpatrzeniem sytuacji przez zamawiającego, że on, w celu uniknięcia problemów związanych z wyjaśnianiem swojej sytuacji jako podatnika, będzie regulował wspomniane kwestie w treści specyfikacji. Bez względu na to, czy będą to informacje wymagane jako część oferty, czy też dokumenty załączane do oferty. I z tego tytułu zamawiający będzie również w treści dokumentów postępowania nakładał określone konsekwencje...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: A jaka jest konkluzja w sprawie przedstawionej tu przez pana mecenas a wątpliwości?)

Konkluzja jest taka, że w naszej ocenie nie ma tutaj potrzeby doregulowywania.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

To zdanie jest dla nas najcenniejsze.

Prosimy o omówienie kolejnej uwagi.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Jest to uwaga z punktu szesnastego opinii. W związku z wprowadzeniem do ustawy definicji jednolitej gospodarczo transakcji, w ramach której przekroczenie limitu dostaw warunkuje odwrócony VAT, koniecznym jest w naszej opinii uregulowanie sytuacji przejściowej – chodzi tu o przypadki, w których jednolita gospodarczo transakcja będzie oparta na umowach obowiązujących jeszcze przed dniem wejścia w życie ustawy. Należy uregulować wspomnianą kwestię tak, żeby nie było wątpliwości, jakie dostawy składają się na limit 20 tysięcy zł, brany pod uwagę podczas oceny jednolitej gospodarczo transakcji. Proponowana poprawka przesądza, że są to jedynie te dostawy, które miały miejsce od dnia wejścia w życie ustawy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani Dyrektor... Aha, pan dyrektor, tak?

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Może pani dyrektor?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Urzędzie Zamówień Publicznych Brygida Brańko: Nie...)

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Zgadza się, po wyjaśnieniach pana legislatora, że może jednak warto uregulować wspomnianą kwestię w przepisie przejściowym, bo może ona budzić wątpliwości, chociaż w przedłożeniu rządowym wydawało się, że nie powinna ich budzić. Według nas istnieje potrzeba doprecyzowania. Wydaje nam się jednak, że w omawianym tu przepisie trzeba trochę inaczej rozłożyć akcenty, i przygotowaliśmy naszą wersję, która się troszeczkę różni od wersji pana legislatora. Jeśli można byłoby ją przeczytać... Ona jest krótka, chociaż zdanie faktycznie jest dosyć długie.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Bardzo proszę.)

Art. 3a mógłby brzmieć: „W przypadku zawarcia przed dniem 1 lipca 2015 r. umowy lub umów, w ramach których występują dostawy towarów wymienionych w poz. 28a–28c załącznika nr 11 do ustawy wymienionej w art. 1, przepisy art. 17 ust. 1c–1e ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się odpowiednio do tych dostaw dokonanych od dnia 1 lipca 2015 r., jeżeli łączna wartość tych dostaw, bez kwoty podatku, przekracza od dnia 1 lipca 2015 r. 20 tysięcy zł”.

Reasumując... Tak jak pan legislator już powiedział, transakcje będące, że tak powiem, w toku zostałyby objęte nowymi regulacjami, jeśli wartość wspomnianych dostaw po 1 lipca przekraczałyby 20 tysięcy zł. I tylko wtedy. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Dość długie zdanie nam chyba wyszło.

(Senator Marek Ziółkowski: ...merytorycznie...)

A później ludzie mają do nas pretensje, że układamy coraz dłuższe zdania w przepisach. I mają rację, bo jak się zaczyna czytać początek, to już nie wiadomo, co jest na końcu... To znaczy odwrotnie.

Uwaga siedemnasta.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Jest to ponownie uwaga dotycząca przepisu przejściowego. Przepis art. 4 rozpatrywanej dziś ustawy zakłada, że zmienione przepisy dotyczące instytucji ulgi na złe długi mogą mieć zastosowanie – ale nie muszą – do wierzytelności powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy. Zmiany w zakresie ulgi na złe długi znoszą obowiązek dokonywania korekty podatku naliczonego przez dłużnika pozostającego

w trakcie postępowania upadłościowego. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami dłużnik dokonał już korekty in minus. Powstaje więc pytanie, czy w świetle przepisu art. 4 dłużnik może dokonać ponownej korekty, tym razem in plus, i w rozliczeniu za jaki okres ma jej dokonać.

I druga kwestia, może ważniejsza: w stosunku do dłużnika, który nie dokonał w stosownym terminie korekty podatku – mówię tutaj o korekcie in minus – właściwy organ ustala dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 30% kwoty podatku wynikającego z nieuregulowanej faktury. W tym przypadku pojawia się pytanie o wpływ przepisu przejściowego, który stanowi, że nowe przepisy mogą znaleźć zastosowanie także w sytuacjach związanych z decyzjami wydanymi na podstawie art. 89b ust. 6, czyli decyzjami w sprawie wspomnianej sankcyjnej stawki podatku. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, my byśmy byli za tym, żeby jednak pozostawić wspomniany przepis w takiej wersji, w jakiej znajduje się on w druku. Bo być może podatnicy, na przykład syndycy, którzy dokonali wspomnianej korekty, bo teraz musieli, mimo że nie była zapewniona symetria, z pewnych względów nie chcieliby wracać i jeszcze raz korygować zobowiązania, o którym tu mówimy. Czasami zresztą może to być bardzo utrudnione. Chcemy dać im wybór, powiedzieć tak: możecie to zrobić, jeżeli to będzie dla was korzystne, albo tego nie robić. My byśmy proponowali zostawić omawiany przepis w takiej formie, w jakiej jest tutaj, w przedłożeniu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
I ostatnia uwaga, proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Już ostatnia uwaga, osiemnasta. Przepis przejściowy art. 11 zawiera rozwiązanie, które uwzględnia to, że w związku z poszerzeniem mechanizmu odwróconego obciążenia VAT na niektóre towary po dniu wejścia w życie rozpatrywanej dziś ustawy zmianie ulegnie podmiot zobowiązany do rozliczenia podatku. Tym samym umowy zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy mogą nie odzwierciedlać wspomnianej nowej sytuacji, to znaczy mogą nie uwzględniać zawartego w cenie towaru podatku VAT, do tej pory odprowadzanego przez dostawcę, a nie przez nabywcę. Przepis ust. 2 odnosi się tylko do tych umów, które są zawarte w reżimie ustawy – Prawo zamówień pub-

licznych, i uprawnia on nabywcę, czyli zamawiającego, do wystąpienia o zwrot, o zmianę umowy w zakresie obniżenia wynagrodzenia wykonawcy o tę kwotę VAT, którą w myśl nowych przepisów o odwróconym VAT zamawiający jest obowiązany rozliczyć. Brak zgody wykonawcy na zmianę umowy uprawnia zamawiającego do odstąpienia od niej. Zwraca uwagę brak analogicznych przepisów w ramach zwykłego obrotu gospodarczego, a nie tylko w ramach umów, które są zawarte w reżimie ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Dodatkowo należy zauważyć, że w związku z wprowadzeniem do ustawy podstawowej stawki VAT na towary przeznaczone na cele ochrony przeciwpożarowej również w tym przypadku, zarówno w sprawach umów objętych reżimem prawa zamówień publicznych, jak i innych umów, zmianie może ulec kwota podatku, którą będzie obowiązany rozliczyć wykonawca lub dostawca. I w omawianym tu przypadku również nie ma przepisu analogicznego do tego z art. 11 ust. 2. W efekcie ustawodawca, można powiedzieć, przesądza o wpływie nowej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem przepisów dotychczasowych, ale tylko w bardzo wąskim zakresie. I w sposób uprzywilejowany traktuje jedynie podmioty publiczno-prawne, podczas gdy podmioty prywatno-prawne nie korzystają z dobrodziejstwa analogicznego przepisu przejściowego. Z tego wynika pytanie o zasadność takiego uregulowania, tylko w tak wąskim zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Ja pozwoliłbym sobie odpowiedzieć na ostatnią część pana pytania, a o odpowiedź na pierwszą część poproszę panią dyrektor z Urzędu Zamówień Publicznych. Jeżeli chodzi o sprzęt przeciwpożarowy, to dzięki temu, że tak szybko działamy, wiadomo już teraz, że wszystkie transakcje dotyczące sprzętu zawarte w przyszłym roku będą objęte stawką 23%. To znaczy, że instytucje, które są zainteresowane kupnem takiego sprzętu, mogą spokojnie zrobić to teraz, zawrzeć stosowne umowy. W tej kwestii bym się nie obawiał.

A jeżeli chodzi o to, co się tyczy odwróconego VAT i zamówień, które nie podlegają pod wspomniany reżim, to o odpowiedź poproszę panią dyrektor. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jeszcze postawiona przez pana mecenasza wątpliwość dotycząca nierównoprawnego traktowania. Czy to nie ma w omawianej tu kwestii znaczenia?

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: ...Odpowiedź pana ministra w odniesieniu do VAT...)

Proszę, niech pan jeszcze raz jasno wytłumaczy, żeby wspomniana kwestia...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dobrze.

Rozpatrywana dziś ustawa wprowadza... Możemy tutaj mówić o dwóch aspektach. Jeżeli chodzi o odwrócony VAT, to pozostające w obrocie umowy stają się umowami korzystniejszymi dla zamawiającego, a nie dla wykonawcy. A w przypadku umów związanych ze zmienioną stawką VAT jest tak, że umowy, które są teraz w obrocie, stają się korzystniejsze dla wykonawcy, a nie dla zamawiającego. Tak że nie ma tutaj proporcji. Uwzględniamy sytuację przejściową i w ten sposób bardziej chronimy zamawiającego niż wykonawcę. Ale nie w ramach tej samej instytucji, tylko w ramach dwóch różnych zmian.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pani Dyrektor?

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Urzędzie Zamówień Publicznych Brygida Brańko:

Szanowni Państwo, wydaje mi się, że omawiana tu uwaga nie dotyczy tak naprawdę kwestii zamówień publicznych. Bo, jak rozumiem, ona jest ukierunkowana na umowy, które są zawierane poza reżimem zamówień publicznych. Z punktu widzenia urzędu jak najbardziej można objąć również wspomniane pozostałe umowy... Dlatego że mechanizm, który został tu przewidziany, miał na celu może nie tyle poprawę sytuacji zamawiających, ile po prostu wyrównanie i sprawiedliwy udział obydwu stron w kontrakcie. Jeżeli zamawiający płaci podatek, to w związku z tym jest bardziej obciążony. I świadczenie na rzecz wykonawcy, który na etapie postępowania deklarował stawkę VAT obciążającą transakcję, jest nienależne. Tak więc z punktu widzenia urzędu jak najbardziej można objąć wspomnianym rozwiązaniem również inne umowy. Ale to nie jest pytanie do Urzędu Zamówień Publicznych.

Z kolei uwaga dotycząca zmiany stawki VAT w odniesieniu do towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej... To rzeczywiście jest sytuacja, która może prowadzić do analogicznych konsekwencji jak w przypadku braku wspomnianego uregulowania z art. 11 ust. 2. Tak więc z punktu widzenia udzielania zamówień na wspomnianego typu towary faktycznie jest uzasadnione, aby takiego typu transakcje również obejmowała podobna, analogiczna regulacja.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Panie Mecenasie, proszę jeszcze raz, żebyśmy...)

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

W aspekcie samego prawa zamówień publicznych... Jeżeli chodzi o odwrócony VAT, to ustawa w korzystniejszej sytuacji stawia zamawiającego. Z kolei zmiana stawki

podatku VAT w korzystniejszej sytuacji stawia wykonawcę. Zamawiający ma przepisy, które go chronią, a wykonawca takich przepisów w odniesieniu do zmiany stawki podatku VAT nie ma. To jest, że tak powiem, jeden aspekt omawianej tu uwagi.

Drugi aspekt jest taki, że wspomniany przepis obejmuje tylko i wyłącznie umowy zawarte w reżimie prawa zamówień publicznych. Nie obejmuje umów zawartych w normalnym obrocie gospodarczym. Tutaj pojawia się pytanie, czy omawiany przepis nie powinien obejmować również tych drugich umów, czyli umów pomiędzy dwoma podmiotami prywatnymi.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Panie Mecenasie.

Czy pan minister chciałby coś powiedzieć? Albo pan dyrektor? Bo sytuacja trochę się gmatwa. I przynajmniej ja nie mam tak do końca jasności w omawianej tu materii. Nie chcielibyśmy doprowadzić do sytuacji, w której byłaby różna sytuacja różnych podmiotów. Nawet jeżeli hipotetycznie coś takiego może się pojawić, to też trzeba wspomnianą kwestię jakoś przeanalizować.

(Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz: Ja chciałbym tylko... Jeżeli można, Panie Przewodniczący...)

Proszę.

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Ja chciałbym tylko krótko powiedzieć, że jeśli chodzi o zamówienia realizowane w trybie UZP, to wspomniana kwestia była już analizowana w 2011 r., we współpracy z prezesem Urzędu Zamówień Publicznych. I w ustawie o zamówieniach publicznych, co pani dyrektor też może potwierdzić, są mechanizmy umożliwiające nam reagowanie na wspomniane sytuacje. Ostatecznie pozostaje nam waloryzacja sądowa. Jeśli chodzi o zamówienia realizowane poza UZP, w wyniku umów cywilno-prawnych, to wydaje mi się, że to jest raczej sytuacja hipotetyczna. Trudno mi sobie w tej chwili wyobrazić, jakie umowy są realizowane... Na przykład jakie umowy w zeszłym roku były realizowane na 2016 r. Sprzęt przeciwpożarowy to są dosyć szczególne towary, które zamawia się w ramach potrzeb, a nie w takim długim horyzoncie czasowym. Co innego jednostki samorządowe, które muszą planować z odpowiednim wyprzedzeniem. Ale jeśli chodzi o przedsiębiorców, to moim zdaniem w omawianym tu zakresie nie powinno być problemów.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Prośba, żeby do posiedzenia plenarnego jeszcze ewentualnie przeanalizować i wyjaśnić wspomnianą sprawę, tak żebyśmy nie popełnili jakiegось błędu.

W ten sposób dotarliśmy do końca wszystkich uwag przygotowanych przez Biuro Legislacyjne...

Czy pan mecenas chciałby zabrać głos odnośnie do wspomnianych uwag legislacyjnych?

Senator Henryk Cioch:

Nie, nie mam uwag, chciałbym tylko zgłosić wspomnianą już poprawkę, jako dodatkową. Tutaj przeanalizowanych było osiemnaście uwag... I ewentualnie prosiłbym, żeby tę dotyczącą instytutów...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: ...naukowo-badawczych.)

...jako dziewiętnastą...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: To wiadomo.)

I ewentualnie prosiłbym o poparcie. Zaraz powiem, jak wspomniana poprawka by brzmiała i czego by dotyczyła. Żeby nie było wątpliwości

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze. Zawsze zachęcamy senatorów, którzy nie są związani zawodowo z omawianymi sprawami...

(Senator Henryk Cioch: Ja nie jestem.)

...żeby nie zgłaszali poprawek. Bo później się nam wytyka, że piekarz powinien się zajmować piekarnictwem... I o różne inne rzeczy się ich później podejrzuje. Ale tutaj oczywiście chodzi o naukę, to jest kwestia ważniejsza.

Senator Henryk Cioch:

Wspomniana poprawka dotyczyłaby nowelizowanego art. 86 ust. 2c pkt 3, który otrzymałby nowe brzmienie poprzez dodanie następującego sformułowania: „a w przypadku jednostek naukowych przez przychody (dochody) rozumie się środki finansowe przeznaczone na naukę, wymienione w art. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1620 z późn. zm.), z wyłączeniem środków pozyskiwanych w ramach zawieranych umów cywilno-prawnych”. Mam nadzieję, że treść tej korespondencji jest wszystkim znana i zostanie zaakceptowana.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Tak, uwagi zostały dostarczone członkom komisji, tak więc w momencie głosowania nad wspomnianymi poprawkami... Będziemy tę sprawę omawiali.

Proszę państwa, w ten sposób przebrnęliśmy przez część legislacyjną.

Bardzo dziękuję panu mecenasowi i panu ministrowi za wszystkie uwagi.

Teraz prosimy naszych gości o ewentualne uwagi. Myślę, że niektóre kwestie zostały w pewnym stopniu wyjaśnione, mam tu na myśli kwestię jednostek samorządu terytorialnego. Tam było sporo emocji, ale chyba sprawa została zamknięta. Jeżeli nie, to wolałbym tę sprawę omówić na początku, bo wydaje się ona sprawą prostszą i...

Proszę bardzo, pan dyrektor.

Sekretarz Strony Samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego Andrzej Porawski:

Andrzej Porawski, sekretarz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Najpierw w kwestii naszej opinii... My warunkowo zaopiniowaliśmy założenia do ustawy pozytywnie, odmówiliśmy jednak zaopiniowania projektu ustawy, ponieważ projekt ustawy nie określał, nawet szacunkowo, skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego. Był też drugi powód: wariant projektu, który był poddany opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, nie był możliwy do zaakceptowania, ponieważ wprowadzał inny mechanizm ustalania proporcji niż ten, który ostatecznie znalazł się w ustawie.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Dobrze, ale czy moglibyśmy prosić o uwagi do tego konkretnego zapisu?)

Już mówię. Ale gwoli ścisłości chciałbym poinformować państwa senatorów, jakie było funkcjonowanie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w odniesieniu do omawianego projektu.

Tak jak mówiłem, nie znamy skutków finansowych, wbrew określonej przepisi ustawy o finansach publicznych. A w stosunku do art. 86 z całą pewnością jesteśmy przeciwni ust. 22 dodawanemu w art. 86 i to w dowolnym brzmieniu, ponieważ... Wprawdzie w brzmieniu, które tutaj jest podane, wspomniany przepis daje pewne kompetencje ministrowi, ale potem daje jednostce samorządu terytorialnego możliwość zignorowania tego, co minister określi w swoim rozporządzeniu. Nie wiem, czy w państwie prawa jest potrzebny taki przepis, zgodnie z którym minister ma coś ustalić, a jednostka samorządu terytorialnego może to zignorować. A ponadto my uważamy, że minister w ogóle nie powinien niczego ustalać, tylko że zasady gry podatkowej, zgodnie z art. 217 konstytucji, powinny być określone w ustawie, a nie w rozporządzeniu. Tak więc przekazywanie ministrowi uprawnień do rozporządzenia jest w tym przypadku... Ponieważ wspomniane uprawnienia... A przypominam, że one w brzmieniu uchwalonym przez Sejm dotyczą ustalania określenia sposobu uznanego za najbardziej odpowiadający specyfic. W związku z tym wspomniany zapis w omawianym tu kształcie prowadzi oczywiście do zniweczenia zapisu art. 86 ust. 2i, w którym mówi się, że jednostka może sama ustalić sposób bardziej reprezentatywny. Wprawdzie zakończenie, a także redakcja zaproponowana przez legislatora Senatu, wskazują, że i tak wspomniana jednostka może inaczej określić... Niemniej jednak uważamy, że cała omawiana tu konstrukcja jest niewłaściwa i nie chcielibyśmy tutaj widzieć żadnej możliwości dla ministra. Minister mógłby co najwyżej określić jakieś techniczne kwestie, a nie sposób, który wpływa na wielkość opodatkowania.

W związku z tym...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czy przygotowaliście państwo może projekt zapisu?)

Nie, no... Skreślić art. 22 w art. 86, a pozostawić ust. 2i w obecnym brzmieniu. Wersja zaproponowana przez Sejm, a nawet wersja skorygowana sprowadza się – ja powiem

językiem, że się tak wyrażę, chłopskim – do tego, że minister określi coś w rozporządzeniu, ale jednostka i tak może to określić inaczej. To po co jest rozporządzenie, które ma określać minister? Nawet jeśli pominąć już sprawę tego, że ze względu na art. 217 konstytucji wspomniana kwestia nie powinna być oddawana nawet do jakiegoś kierunkowego określania przez ministra. To jest główna uwaga.

I chcemy jeszcze zwrócić uwagę na to, jaka jest obecna sytuacja w jednostkach samorządu terytorialnego. Sytuacja jest taka, że po wyroku, po uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego, której jakoś jest, z grubsza rzecz biorąc, taka jak całego sądownictwa administracyjnego... Wspomniana uchwała rozróżniła na przykład jednostki budżetowe samorządowe od niesamorządowych, co jest o tyle dziwne, że w ustawie o finansach publicznych jednostki budżetowe podmiotów publicznych są identyczne, a nie różne. Tak że można by dyskutować nad samą uchwałą. Niemniej ta uchwała spowodowała określone zachowania w jednostkach samorządu terytorialnego, które w znaczącej liczbie skonsolidowały swoje budżety, zgodnie z wytyczną Naczelnego Sądu Administracyjnego, i znalazły się z tego tytułu w rozmaitych nowych sytuacjach, w tym także w korzystnych sytuacjach w sensie finansowym. Tymczasem w wyniku przyjęcia tej ustawy te sytuacje się zmieniają. To budzi nasze wątpliwości, ale to jest nie do rozstrzygnięcia w sytuacji, w której nikt nie oszacował skutków finansowych tej zmiany. Jeśli zaś chodzi o sam ust. 22 dodawany w art. 86, to proponuję go skreślić, bo on nie ma sensu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jest prośba, żeby pan przygotował może dokładną, precyzyjną poprawkę. Wtedy my ją będziemy mogli precyzyjnie, tak to określić, obrobić. Wówczas będziemy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chodzi o to, żeby to zapisać.

Proszę bardzo, teraz pan.

Dyrektor Biura Śląskiego Związku Gmin i Powiatów Ferdynand Morski:

Ferdynand Morski, Śląski Związek Gmin i Powiatów.
Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Nasz wniosek jest bardzo jasny, klarowny i komplementarny w stosunku do uwag pana dyrektora Andrzeja Porawskiego ze Związku Miast Polskich. Mianowicie proponujemy pozostawienie dotychczasowych przepisów i zasad dokonywania odliczeń od towarów i usług wykorzystywanych do tak zwanych celów mieszanych przez jednostki samorządu terytorialnego, a więc wprost proponujemy wykreślenie z regulacji brzmienia art. 86 ust. 2e i 2i i proponujemy zapis o następującej treści: jednostki samorządu terytorialnego przy ustalaniu proporcji w celu dokonywania odliczeń od towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych uwzględniają jedynie przychody podlegające VAT, opodatkowane i zwolnione.

Jeżeli można, to przedstawię bardzo krótkie uzasadnienie. Proszę państwa, rozwiązania, które wprowadza ustawa, bardzo niekorzystnie wpłyną na rozliczenie podatku VAT, ponieważ zmieniają proporcję. Dotychczas ta proporcja była ustalana w taki sposób, że wartości opodatkowane VAT i zwolnione z VAT były tu uwzględnione. Nowa metoda jest przez nas nie do zaakceptowania, ponieważ ona przewiduje również uwzględnienie wartości sprzedaży niepodlegającej VAT, a więc przychody z tytułu dotacji, subwencji i innych tego typu dopłat. To jest dla nas zupełnie niezrozumiałe. Spowoduje to drastyczną zmianę proporcji. Prawdą jest, jak wspomina pan minister, że jest też możliwość zastosowania innych wskaźników, ale one nie zmieniają zasadniczego efektu w postaci wielkości wyliczonej proporcji.

Uważamy, że tak czy inaczej ta proporcja się zmieni, w wielu jednostkach samorządu terytorialnego ta wielkość spadnie do zaledwie kilku procent i to spowoduje właściwie brak możliwości dokonywania racjonalnych odliczeń VAT. Uważamy, że zdestabilizuje to normy prawne w dziedzinie, która i tak jest niestabilna, i zrodzi to wiele problemów interpretacyjnych. Jest to także odejście od wieloletniej praktyki, usankcjonowanej orzeczeniami NSA. Tyle może w wielkim skrócie.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to chciałbym poprosić o uzupełnienie informacji panią Agnieszkę Dylewską i pana Wojciecha Kotalę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Ewentualnie jakieś nowe sprawy. Tak?

Proszę bardzo.

Zastępca Naczelnika Wydziału Księgowości w Urzędzie Miejskim w Gliwicach Agnieszka Dylewska:

Tak. Dziękuję bardzo.

Agnieszka Dylewska, Urząd Miejski w Gliwicach, a dzisiaj w imieniu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów.

Ja chciałabym trochę powiedzieć na temat skutków finansowych. Dziś szacujemy, że w Gliwicach proporcja za rok 2013 będzie oscylowała wokół 75%, tymczasem przy zastosowaniu nowej metody spadłaby do zaledwie 2%, ale nie jestem w stanie powiedzieć, czy na pewno do 2%, bo nie wiem, jak zinterpretować te przepisy.

Zanim przejdę do przepisów, powiem jeszcze o takiej sprawie. Do tej pory w ustalaniu proporcji uwzględnialiśmy tylko i wyłącznie transakcje związane z VAT, czynsze, dzierżawy, tego typu sprawy, i to dawało, powiedzmy, około 70%. Teraz według tej regulacji do mianownika, bo to ma postać ułamka, mamy dodać czynności niepodlegające VAT, nazywane „przychody (dochody)”, o których mowa w ustawie o finansach publicznych. Tak to jest zapisane: „przychody (dochody)”. Nie wiem, czy mam to traktować jako synonimy, choć w art. 5 ustawy o finansach publicznych są definicje, jest wskazane, co to jest przychód i co to jest dochód, i to są dwie zupełnie różne kategorie.

Pokażę to na przykładzie miasta Gliwice w 2016 r. W mianowniku byłoby...

(Głos z sali: Może 2013 r. jako rok...)

Przykład 2013 r., bo rzeczywiście jest to rok zamknięty. W mianowniku było wtedy 27 milionów. Dzisiaj byłby to prawie 1 miliard, a może i więcej, bo nie wiem, kiedy powiedzieć stop. Wygląda to tak: dodajemy 180 milionów subwencji oświatowej, która wpływa do jednostki samorządu terytorialnego. I co robi jednostka samorządu terytorialnego? Jeden pracownik raz w miesiącu przekazuje środki jednostkom budżetowym, żeby wypłacały wynagrodzenia nauczycielom. Wpływa 250 milionów podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych. Jakie są z tym związane czynności administracyjne w urzędzie miejskim? Niewielkie, bo robią to urzędy skarbowe i przekazują nam pieniądze, a my je ujmujemy w ewidencji księgowej i wykazujemy w sprawozdaniach. W 2013 r. otrzymaliśmy 200 milionów dotacji na realizację Drogowej Trasy Średnicowej. Co robi Urząd Miejski w Gliwicach? Przekazuje to niezwłocznie do urzędu marszałkowskiego w formie dotacji. Zgodnie z tą regulacją, te wszystkie wpłaty miałyby wpływać na VAT, choć z VAT w ogóle nie mają nic wspólnego. Nie wiem, czy zamysł nie jest taki, żeby dodać do tego jeszcze na przykład kredyty, pożyczki, czyli w przypadku 2013 r. kolejne miliony, 208 milionów. Rośnie mianownik, a im bardziej rośnie mianownik, tym ten współczynnik jest niższy, to wiadomo. Według nas wyszłoby to około 2%.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję.

(Zastępca Naczelnika Wydziału Księgowości w Urzędzie Miejskim w Gliwicach Agnieszka Dylewska: Jeżeli mogę, to jeszcze chciałabym...)

Dobrze. Proszę.

Zastępca Naczelnika Wydziału Księgowości w Urzędzie Miejskim w Gliwicach Agnieszka Dylewska:

W związku z tym nie mogą państwo oczekiwać na zrozumienie z naszej strony dla takich rozwiązań i dla uzasadnienia tego współczynnika, które mówi, że to, co państwo proponują, najbardziej odpowiada specyfice jednostek samorządu terytorialnego i w optymalnym zakresie spełnia te przesłanki.

Furtka z ust. 2i, odwołanie do sytuacji, w której widzimy ewentualnie jakieś inne racjonalne rozwiązanie, inną metodę wyliczenia współczynnika, jest dla mnie martwym przepisem. Ja nie widzę... Skoro państwo kreujecie przepisy dla jednostek samorządu terytorialnego, znacie świetnie naszą specyfikę – są organy kontrolne i to jest jedyny sektor, w odniesieniu do którego na pewno jesteście w stanie ustalić metodę wyliczenia współczynnika – to jaką my mamy wymyślić inną metodę. Ja nie znam żadnej innej. A ta jest absolutnie niedopuszczalna. Do mianownika wrzucamy przychody, dochody... to znaczy środki, o których mowa w ustawie, które nie mają nic wspólnego z podatkiem VAT. Mało tego, państwo tu uzasadniają to tym, że wynika

to z przepisów będących skutkiem wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W naszej ocenie nie ma potrzeby wprowadzania takich regulacji. Może oddam głos koledze. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, w tej chwili rozumiemy istotę. Myślę, że w tym momencie poprosimy...

(Lobbysta wykonujący działalność na rzecz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Wojciech Kotala: Panie Przewodniczący...)

Proszę państwa, tu jest jeszcze wiele różnych innych spraw. Z tego, co rozumiem, jeden głos przedstawiający tę sprawę w imieniu całej delegacji też byłby dobry, chyba że pan chce coś nowego...

(Lobbysta wykonujący działalność na rzecz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Wojciech Kotala: Tak, tak.)

(Zastępca Naczelnika Wydziału Księgowości w Urzędzie Miejskim w Gliwicach Agnieszka Dylewska: Tak, o tym, dłaczego...)

To proszę, ale króciutko. I proszę się przedstawić.

Lobbysta wykonujący działalność na rzecz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Wojciech Kotala:

Wojciech Kotala, w imieniu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów.

Powiem o rzeczach istotnych, mówmy o tym fachowo. Chodzi mi o dwie sprawy. Chcę, żeby pan przewodniczący, panowie senatorowie mieli świadomość tego, że żaden przepis prawa Unii Europejskiej w odniesieniu do VAT nie nakazuje państwu tego zrobić, czyli drastycznie obniżyć skali odliczenia VAT od wydatków mieszanych w samorządach. Nie ma takiego przepisu. To potwierdza uchwała siedmiu sędziów z 2011 r., oparta już na nowej dyrektywie dotyczącej VAT. Takiego przepisu nie ma. Symptomatyczne jest też to, że w uzasadnieniu nie został powołany żaden przepis dyrektywy w sprawie VAT. To po pierwsze.

Po drugie, powołujecie tam państwo orzecznictwo, które nakazuje wam... Opieracie się na orzecznictwie. Ja chciałbym powiedzieć, że to orzecznictwo nawet nie tyle wam nie nakazuje, co tak naprawdę pozwala wam zostawić w spokoju ten VAT w samorządach.

Pomijam całe orzecznictwo do czasu wyroku w sprawie Securenta. W wyroku w sprawie Securenta powiedziano... Państwo oczywiście powiedziało, że to jest temat niezharmonizowany, dzielenie podatnikom ich...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Gdy pan mówi „wam”, to o kim pan myśli?)

O ustawodawcy.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czyli...)

O Sejmie.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: O Sejmie i Senacie.)

O autorach przepisów.

W wyroku w sprawie Securenta czytamy, że to jest temat niezharmonizowany i można to robić, a nawet państwa członkowskie powinny, ale powinny respektować zasadę neutralności itd., itd. Prawda?

I co? Czy to, do czego dochodzi teraz w przypadku samorządu, odzwierciedla zasadę neutralności w odniesieniu do kryterium przychodowego, które pani przed chwilą opisała? Nie. Oczywiście można odpowiedzieć: to weźcie sobie całkowicie inne kryterium, mierźcie to roboczogodziną, metrem, czymkolwiek innym. Samorząd nie jest w stanie wziąć sobie niczego, co przebiję wasze podstawowe kryterium, kryterium ustawodawcy, czyli kryterium przychodowe. Kryterium przychodowe wszystko wykoślawia. Są tu kredyty, subwencje, czyste przepływy pieniężne, niemające nic wspólnego z aktywnościami jednostek samorządu terytorialnego.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: To już pani skarbnik...)

Zawalacie neutralność, następuje zawalenie neutralności w przypadku gmin, w odniesieniu do normalnych podatników nie, ale w przypadku jednostek samorządu terytorialnego zostaje naruszona zasada neutralności.

A moim zdaniem to pozwala zostawić te jednostki w spokoju. Technicznie to jest to, o czym pan dyrektor powiedział, trzeba wyrzucić ust. 2e i ust. 2i, wpisać przepis, który oczywiście pan legislator bądź autor doprecyzuje, stanowiący, że zostawiamy to tak, jak jest dzisiaj.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękujemy bardzo.

Panie Ministrze? A może pan dyrektor?

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Jeśli pan przewodniczącą pozwoli, to krótko, i jeśli mogę, to od końca.

Boleję nad tym, że pan doradca zatrzymał się na wyroku w sprawie Securenta, bo było jeszcze pięć innych wyroków tego trybunału. Jeżeli te wyroki sobie uważnie poczytamy, to będziemy wiedzieli, że system VAT działa tak – jeśli mogę pokrótce powiedzieć – że odliczamy podatek od tych czynności, od których naliczamy VAT, a nie możemy odliczyć od tych czynności, od których nie naliczamy VAT. Wydaje mi się, że jest to dosyć prosta zasada. To tak jakbyśmy powiedzieli, że my jako konsumenci kupimy sobie coś z VAT i możemy sobie odliczyć VAT. Rozumiem, że państwo czujecie ten problem, czuliście też na posiedzeniu zespołu finansowego – teraz nie pamiętam, czy pan dyrektor był na tym posiedzeniu zespołu, czy nie – że merytorycznie nie macie racji.

Powiem szczerze, był wypadek – przepraszam, że to powiem – w postaci uchwały naczelnego sądu w 2011 r. Proszę teraz prześledzić orzecznictwo sądów administracyjnych i zobaczyć, co się dzieje po tych wyrokach Trybunału

Sprawiedliwości w Luksemburgu. Już są stwierdzenia, że faktycznie nie negujemy tej uchwały, bo była być może wydana niejako w innych realiach historycznych.

My bardzo długo staraliśmy się wypracować taki system i to we współpracy. To nie jest pomysł, który urodził się w naszych głowach i już, tylko staraliśmy się go opracować ze stroną samorządową. Dlatego boleję nad tym, że niektórzy przedstawiciele strony samorządowej włączają się w proces konsultacji dopiero tutaj, w Senacie. My ten dialog prowadzimy od lipca, bardzo blisko współpracowaliśmy z Unią Metropolii Polskich i metoda wypracowana w ust. 2i to był tak naprawdę ich pomysł.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Dyrektorze, powiem może tak. Myślę, że najbardziej merytorycznie to pani skarbnik zwracała uwagę na pewne problemy techniczne, dotyczące dochodu i przychodu, i te sprawy należałoby wyjaśnić, żeby można było, że tak powiem, rozmawiać, dyskutować na ten temat. Myślę, że należałoby to wyjaśnić. Wydaje mi się, że tej sprawie, temu problemowi ewentualnie spróbowałibyśmy się jeszcze przyjrzeć, mając czas do posiedzenia plenarnego, gdyby tutaj nie udało się tego wyjaśnić, tak aby znaleźć rozwiązanie, które nie będzie budziło wątpliwości dotyczących sposobu stosowania tego wzoru itd. Rzeczywiście, jeżeli jest zapis mówiący równocześnie o dochodzie i przychodzie, to może to budzić wątpliwości. Więc te wątpliwości należałoby tu wyjaśnić, trzeba by to rozstrzygnąć, żeby dało się stosować te zapisy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam pana, praktyka jest taka, że osoba chcąca zabrać głos zwraca się o to i wtedy ewentualnie w odpowiednim momencie głos zostanie tej osobie udzielony.

Proszę, Panie Dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Kategorie, które się tu pojawiły, przychody i dochody – tak jak pani skarbnik zauważyła – są w ustawie o finansach publicznych. To było to, co zaproponowała Unia Metropolii Polskich, i my się z tym zgodziliśmy. Teraz musicie się państwo dogadać w swoim gronie. Przepraszam, ale my dyskutujemy z tymi, którzy chcą z nami rozmawiać. Chcieliśmy rozmawiać ze wszystkimi, zaproszenie zostało wysłane do wszystkich pięciu głównych związków, a tak naprawdę jeden aktywnie uczestniczył w pracach, inne mniej. Każdy mógł się wypowiedzieć, ale nikt się nie wypowiedział. W tej sytuacji wypracowaliśmy rozwiązanie, które... Powtarzam, że jeżeli uważacie państwo, że waszej specyfice – być może macie superspecyfikę – to nie odpowiada, to możecie zastosować inną metodę.

Wróć jeszcze do tego, co powiedział pan dyrektor, do tego, po co nam ta delegacja ustawowa. Otóż my nie chcemy wypracowywać kolejnych metod dla jednostek samorządów, bo jest ta metoda wypracowana w ustawie.

My chcemy ewentualnie dopracować te metody, jeżeli będą grupy podatników, których specyfika wymaga tego, żebyśmy tę proporcję określili dla nich w sposób łatwy i czytelny. Mam na myśli na przykład jednostki naukowe. Pan minister powiedział już o tym, że dla nich chcielibyśmy to zrobić.

Mnie się wydaje, że dialog w tych sprawach był prowadzony dość długo i pewne sprawy sobie wyjaśniliśmy. Jeżeli nadal są jakieś wątpliwości, to chcielibyśmy się z państwem spotkać i pewne sprawy wyjaśnić. My też chcemy przygotować tak szybko, jak to tylko będzie możliwe, wszelkie wyjaśnienia, może to być w formie pytań i odpowiedzi, pokazać, jak robić poszczególne rzeczy, ale na bazie tego, co jest. W każdym razie nie możemy dopuścić do tego, żeby w systemie VAT działało się tak, że można sobie odliczać VAT od czynności, od których w ogóle później VAT nie powstaje. Potem też na kanwie projektów unijnych powstają problemy, o czym państwo doskonale wiecie.

Moim zdaniem wyszliśmy z propozycją, która jest do zaakceptowania. My nie uciekniemy od tego problemu, chyba że chcemy mieć postępowania rozstrzygnięte i się z tego tłumaczyć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Panie Dyrektorze.

Jeszcze króciutko pani skarbnik.

A ewentualnie w tym okresie między posiedzeniem naszej komisji a posiedzeniem plenarnym jeszcze będzie państwo dopracowali te sprawy związane z wzorem i zapisem.

Proszę bardzo, króciutko.

Zastępca Naczelnika Wydziału Księgowości w Urzędzie Miejskim w Gliwicach Agnieszka Dylewska:

Dziękuję bardzo.

Zapis w takim kształcie, czyli „przychód (dochód)”, to jest ewidentnie nieprecyzyjny zapis i nie wiadomo, jak go stosować. Niezależnie od tego, że on jest nieprecyzyjny, bardzo bym prosiła, żebyśmy dyskutowali nie tylko na temat doprecyzowania tego przepisu, ale w ogóle nad metodą, bo ta metoda – tak jak pokazałam – wydaje się nie do zaakceptowania. Jak można do współczynnika VAT wliczać subwencje, dotacje, które diametralnie zmieniają proporcje i z 27 milionów w mianowniku robią około 1 miliarda?

Jeszcze jedna sprawa, o której nie powiedziałam. Otóż dzisiaj stan prawny jest taki, że jednostki samorządu terytorialnego są odrębnymi podatnikami od jednostek budżetowych. Metoda, którą państwo wskazują, dotyczy jednostek samorządu terytorialnego. A jak mają ustalić współczynnik jednostki budżetowe? Mało tego, z tego zapisu wynika, że jednostka samorządu terytorialnego uwzględnia dochody, o których mowa w ustawie o finansach publicznych. Zatem powinna uwzględnić dochody jednostek samorządu i jednostek budżetowych...

(Głos z sali: Proszę przeczytać...)

Taki jest zapis, tak z niego wynika, dla mnie to z niego wynika.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę państwa, dziękuję bardzo za te uwagi, za przedstawienie wątpliwości. One są bardzo istotne, bardzo ważne. W związku z tym byłaby taka prośba. My tej sprawy dzisiaj nie rozstrzygniemy, chyba że pojawi się jakaś poprawka. W każdym razie sugestia byłaby taka, żebyście państwo, mając jeszcze trochę czasu, przedyskutowali to w swoim gronie samorządowym. Myślę że także pan dyrektor jest otwarty, jeżeli będzie taka potrzeba. Chodzi o to, żebyśmy doprecyzowali ten zapis w taki sposób, aby nie budził on wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Zamykam tę część.

A pan...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tylko w sprawach samorządowych, tak, tylko w sprawach samorządowych.

Czy senatorowie w tych sprawach samorządowych chcieliby coś jeszcze dodać, uzupełnić? A senator Sepiół jako przewodniczący komisji samorządowej? Nie ma chętnych.

W takim razie przystępujemy do kolejnych naszych uwag, a mamy ich sporo i to bardzo poważnych, wszystkie są poważne, ale te dotyczą ogromnych kwot i tych innych obszarów związanych z odwróconym VAT. Otrzymaliśmy w tej sprawie wiele wniosków, stanowisk, pism i poprawek. Wszyscy senatorowie mieli okazję się z nimi zapoznać. Dotyczą one doprecyzowania różnych spraw związanych z metalami kolorowymi, sprzętem elektronicznym itd., itd. Miałbym prośbę, żeby poszczególne środowiska wypowiedziały się w tych sprawach.

Czy w kwestii instytutów naukowych, bo to chyba prostsza sprawa, chciałby pan profesor coś jeszcze dodać? Czy ta sugestia, propozycja, która została przygotowana przez pana ministra, jest propozycją idącą w dobrym kierunku?

(Przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych Leszek Rafalski: Czy mogę dwa słowa?)

Tak, oczywiście.

Przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych Leszek Rafalski:

Leszek Rafalski, Rada Główna Instytutów Badawczych.

Ja bardzo chciałbym podziękować senatorom, ministrowi Nenemanowi i dyrektorowi Tratkiewiczowi za zauważenie naszej specyfiki. Ona rzeczywiście jest. Polega to na tym, że jednostki naukowe dostają dwie grupy pieniędzy: różnego rodzaju dotacje, które rzeczywiście nie powinny być przedmiotem zwrotu VAT, a pozostała część to są różnego rodzaju umowy cywilnoprawne. Dlatego my byśmy bardzo prosili o doprecyzowanie zasad rozliczania VAT dla jednostek naukowych, nie tylko instytutów badawczych, ale również uczelni wyższych i jednostek akademii nauk.

Myślę, że może to być zrobione w formie, która została przez nas zaproponowana, lub oczywiście w formie rozporządzenia. Ja jestem zwolennikiem ustawy, która jest dla nas bardziej wiążąca niż rozporządzenie, bo rozporządzenie jest swojego rodzaju negocjacją. W każdym razie w nawiązaniu do tego, co pan minister powiedział i co przyjmując do wiadomości, powiem, że chętnie byśmy się włączyli

do współpracy przy przygotowaniu rozporządzenia, jeśli dzisiaj nie odbędzie się głosowanie lub głosowanie będzie negatywne w sprawie naszej propozycji, którą zaprezentował pan senator Cioch. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciałby coś dodać w sprawach dotyczących części naukowo-badawczej? Nie ma chętnych do zabrania głosu.

W takim razie przystępujemy do kwestii odwróconego VAT.

Proszę bardzo, kto pierwszy z panów?

Proszę bardzo.

Dyrektor Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Michał Kanownik:

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panu ministrowi dziękuję za projekt ustawy, bo rzadko kiedy branża od samego początku do końca tak zgodnie...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Przepraszam, czy mógłby się pan przedstawić?)

Aha, przepraszam bardzo, tak, tak.

Michał Kanownik, dyrektor Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT, czyli ZIPSEE.

Tak jak mówiłem, dziękuję za ten projekt ustawy, bo rzadko kiedy branża od początku do końca, można powiedzieć, tak ramię w ramię pracuje z Ministerstwem Finansów, a w tym przypadku tak się udało.

Ja mam dosłownie trzy uwagi, które zresztą przesłaliśmy wszystkim państwu senatorom. Pierwsza nasza propozycja dotyczy poszerzenia zakresu stosowania mechanizmu solidarnej odpowiedzialności na cyfrowe aparaty fotograficzne oraz materiały do drukarek, czyli tonery.

Skąd taka propozycja? My zauważamy, iż niestety od momentu, kiedy rozgorzała dyskusja na temat odwróconego VAT i sam projekt ustawy pojawił się na stole, firmy, które funkcjonują w szarej strefie czy oszustw podatkowych w związku z VAT, bardzo szybko zaczęły poszukiwać innych produktów, w odniesieniu do których mogłyby szerzyć swój proceder. Niestety, ale zauważamy, że w odniesieniu do tych dwóch produktów, dwóch grup produktów ten proceder szerzy się bardzo szybko, zjawisko rozszerza się. Wykazaliśmy to również w naszych raportach, które państwu przesłaliśmy. Oczywiście rozumiemy też to, że mechanizmu odwróconego VAT na te produkty nie da się wprowadzić z uwagi na skomplikowaną sytuację, na procedury Komisji Europejskiej, ale mechanizm solidarnej odpowiedzialności na pewno byłby prostszy do wprowadzenia i przynajmniej na tym etapie skutecznie ograniczyłby swobodę działalności firm, które oszukują budżet państwa na tych produktach.

I jeszcze dwie uwagi, jedna z nich czysto techniczna. Mam nadzieję, że Ministerstwo Finansów będzie w stanie mnie i moje sumienie uspokoić bardziej niż cokolwiek

zmienić w projekcie. Chodzi mi o bazę podatników czynnych online, na podstawie której między innymi nasze firmy będą mogły weryfikować podatników, jeśli chodzi o wystawienie faktury z odwróconym VAT. Pytanie chyba do ministerstwa: czy zgodnie z naszymi wcześniejszymi rozmowami możemy liczyć na to, że ten rejestr faktycznie będzie działał w momencie wejścia w życie ustawy? To jest kluczowa sprawa. Jeśli istnieje choćby cień ryzyka, że może tu być opóźnienie, to czy istnieje szansa na wprowadzenie jakichś mechanizmów, które nie spowodują odpowiedzialności po stronie wystawców faktur za brak możliwości de facto zweryfikowania kupującego sprzęt, który podlegałby odwróconemu VAT.

Druga kwestia to kwestia zmiany, która powstała w Sejmie, kwestia opóźnienia wejścia w życie ustawy, przesunięcie z 1 kwietnia na 1 lipca. Wprawdzie rozumiem, że termin 1 kwietnia jest nierealny w tym momencie z przyczyn obiektywnych, ale mam pytanie, prośbę, żeby w miarę możliwości rozważyć skrócenie tego okresu i możliwość jak najszybszego wejścia w życie ustawy. Z punktu widzenia firm, podatników wejście jej w życie nawet w środku kwartału – niech to będzie 1 maja czy 1 czerwca – będzie dużo lepszym rozwiązaniem. To jest ulga dla rynku, a jednocześnie każdy miesiąc będzie oznaczał mniejsze straty dla budżetu państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Piękny głos. (*Wesołość na sali*)

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Nareszcie coś miłego. Dziękuję.

Baza, o której pan mówi, ruszy od 1 lipca. Jeśli będą kłopoty, to będzie jakiś alternatywny system, ale na pewno na 1 lipca będzie on gotowy. Wcześniej może go nie być i dlatego przyspieszenie terminu wejścia w życie jest trochę nierealne, poza tym rozliczenia kwartalne powodują, że to musi być pełen kwartał. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Zatem można powiedzieć, że nie ma zagrożenia co do wejścia w życie systemu ewidencji VAT z dniem 1 lipca. Myślę, że to jest ważna deklaracja.

Druga sprawa to kwestia solidarnej odpowiedzialności. Chodzi o drukarki i materiały.

(*Głos z sali: To pierwsze...*)

Tak, to pierwsze pytanie zadane przez pana dyrektora. Problem jest taki, że wprowadzamy na tę listę kolejne produkty, o których nie mówiliśmy. Jaka jest państwa opinia? Czy ta solidarna odpowiedzialność mogłaby być tu wprowadzona? A później zastanowimy się nad tym, czy to jest zgodne z konstytucją, czy to nie narusza przepisów konstytucyjnych. Będziemy o to pytali pana mecenas lub innych osób.

(*Głos z sali*: Najpierw pana mecenas, bo jeśli jest niezgodność...)

(*Głos z sali*: Właśnie, to samo...)
Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

Powiem, że bardzo nam miło z tego powodu, że tam gdzie nie można zastosować innych mechanizmów albo z jakichś innych powodów te mechanizmy są nieskuteczne czy niemożliwe do wprowadzenia, branża sama proponuje, żeby dla pewnych towarów wprowadzić solidarną odpowiedzialność. W naszym przekonaniu jest to instrument, który generalnie jest możliwy do wprowadzenia, a jest mniej destrukcyjny dla rynku, zwiększa nam możliwości kontrolne, a – jak rozumiem – będzie on swojego rodzaju odstraszaczem w tym segmencie, w którym inne możliwości nie mają zastosowania. Popieramy taką poprawkę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Poproszę Biuro Legislacyjne. Ja już wcześniej pytałem o to pana mecenas, a teraz proszę, żeby powiedział, czy to mogą się pojawić jakieś wątpliwości.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Odnosząc się tylko do kwestii formalno-prawnych, powiem, że w mojej ocenie istnieją uzasadnione wątpliwości co do tego, że taka propozycja poprawki wykroczyłaby poza dopuszczalny zakres poprawki wnoszonej na etapie procedury senackiej. Poprawka Senatu musi odnosić się do ustawy uchwalonej przez Sejm, tymczasem zakres tej poprawki wykracza poza nowelizację. Stąd w naszej ocenie poprawka ta wykracza poza dopuszczalną materię poprawki senackiej.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Proszę, pan minister.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

To oczywiście oznacza, że jeśli tej poprawki ze względów proceduralnych nie możemy teraz przyjąć, to w normalnym trybie możemy się do niej odnieść pozytywnie, czyli uruchomić od nowa proces legislacyjny i przeprowadzić go lege artis.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, jeszcze pan dyrektor.

**Dyrektor Związku
Importerów i Producentów
Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego
Branży RTV i IT Michał Kanownik:**

Dziękuję bardzo.

Dosłownie dwa zdania do uwagi pana legislatora. Ja myślę, że ona jednak nie wykracza poza projekt ustawy, ponieważ my nie proponujemy dodania nowego artykułu w ustawie, a jedynie odnosimy się do zapisu, który w tej chwili jest w projekcie ustawy, my tylko postulujemy poszerzenie tego artykułu o cztery pozycje produktowe. W tej sytuacji wydaje nam się, że z punktu widzenia formalno-prawnego taka poprawka byłaby do obronienia. Mam nadzieję, że da się pana legislatora do niej przekonać.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

To nie jest problem legislatora... (*wesołość na sali*) ...bo legislator jest człowiekiem zycliwym i pewnie by się go dało przekonać. Myślę, że my spróbujemy to przeanalizować do posiedzenia plenarnego. Gdybyśmy jednak wprowadzili poprawki, które miałyby podważyć konstytucyjność tej ustawy, to cała ta pochwała na początku przez pana wygłoszona byłaby po prostu niesatysfakcjonująca, ponieważ ustawa nie weszłaby w życie. Zatem, jak pan widzi, wszyscy chcą to zrobić, ale trzeba bardzo dokładnie przeanalizować ten problem, tak to nazwę, konstytucyjny, żeby nie było żadnych wątpliwości. Jeżeli nie ma problemu, to stanowisko ministerstwa jest pozytywne, a jeżeli jest, to ja uważam, że powinniśmy być ostrożni i lepiej za chwilę, że tak powiem, uruchomić sprawę albo przygotować szybko jakąś ponowną inicjatywę w tej sprawie i zrobić to porządnie.

Panie Mecenasie, przeprowadzimy jeszcze taką pogłębiającą analizę wspólnie z panami dyrektorami i z innymi prawnikami, żeby nie było tu żadnych wątpliwości.

Zatem sprawę tej części mamy wyjaśnioną w takim stopniu, w jakim udało się to na tym etapie zrobić.

Kolejni nasi goście, pan prezes i kolorowe metale.
Proszę bardzo.

**Wiceprzewodniczący
Rady Izby Gospodarczej
Metali Nieżelaznych i Recyklingu
Bogusław Ochab:**

Tak, kolorowe metale.

Dziękuję ślicznie.

Bogusław Ochab, wiceprzewodniczący Rady Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu, na co dzień prezes Zarządu Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” w Bukowniu.

My uważamy, że te towary, które zostały dzisiaj zaproponowane, powinny być uzupełnione o pięć metali z branży metali nieżelaznych, czyli cynk, ołów, aluminium, nikiel oraz cynę.

Wczoraj w Ministerstwie Finansów mieliśmy bardzo twórcze spotkanie. To wszystko jest świeże, trudno mi

powiedzieć, jaki jest efekt wczorajszego spotkania, ale jeżeli można, to w kilku zdaniach powiem, na czym polega nasz problem. Otóż obserwujemy, że uporządkowanie sprawy wyłudzenia VAT w odniesieniu do prętów stalowych, między spowodowało przerwanie się na branżę metali nieżelaznych.

Ja powiem o tym na konkretnym przykładzie, na przykładzie firmy, którą zarządzam. Firma Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” w Bukowni to jest jedyny w Polsce producent cynku. Mamy dwie huty, jedną koło Olkusza, drugą koło Tarnowskich Gór. Razem produkujemy 155 tysięcy t cynku i jesteśmy sześcioprocentowym udziałowcem w rynku europejskim. My jesteśmy największym pracodawcą w okolicach Olkusza i w okolicach Tarnowskich Gór. Posiadamy własną bazę surowcową i nasz cynk jako produkt eksportujemy.

Na całym świecie zasady rozliczania sprzedaży cynku oparte są o giełdę londyńską i premię, która jest z góry ustalona i obowiązuje na tym samym poziomie na całym świecie. Tymczasem obserwujemy, że od momentu uporządkowania tych spraw w tamtej branży nagle lawinowo zaczęły spływać oferty do naszych odbiorców, w których cena cynku jest zdecydowanie zaniżona w stosunku do tego, co jest. To jest jedna sprawa.

I druga sprawa. Zleciliśmy opracowanie tego, jak to wygląda statystycznie, w sensie eksport – import. Okazało się, że te widełki się diametralnie rozchodzą. A żeby to udokumentować, podam konkretny przykład. Od ponad roku mamy namacalne przykłady tego, że cynk trafia w obieg wyłudzenia VAT. Najlepszy przykład to jest przykład sprzed dwóch tygodni, wczoraj też go prezentowałem. Otóż myśmy sprzedali cynk, ten cynk został wyeksportowany do Słowacji, po czym po dwóch tygodniach znalazł się w magazynie w mieście na Śląsku, odbiorca, który jest tego właścicielem, pokazał fakturę z kwotą o 12% niższą od ceny, po jakiej myśmy to sprzedali. Myśmy ten cynk zlokalizowali i to jest ewidentnie nasz cynk, to jest cynk z naszymi kodami. Czyli gdzieś po drodze ten cynk przeszedł pięć, sześć ścieżek i gdzieś po drodze święty Mikołaj ten tysiąc złotych darował.

Muszę powiedzieć, że najciekawsze jest to, że to jest już któryś przypadek z rządu, który nie przynosi efektów w postaci działania organów ścigania. Zgodnie z informacją uzyskaną drogą telefoniczną ta sprawa została umorzona, nie dopatrzone się w tym przestępstwa.

Muszę powiedzieć, że to jest proceder, który się nasila z miesiąca na miesiąc i jest zagrożeniem nie tylko dla budżetu, bo budżet traci pieniądze, ale także dla firm, czyli miejsc pracy. Jeżeli ja tracę przychody, dlatego że cynk oferuje się po dużo niższej cenie, to ja zmierzam w kierunku bankructwa, a niezależnie od tego zaczyna się nieuczciwa konkurencja wśród odbiorców, bo jeden kupuje tańszy cynk w związku z wyłudzeniem VAT, a ten, który kupuje uczciwie, na tym cierpi.

Ciekawe jest też to, że wszyscy nasi sąsiedzi albo wprowadzili to w odniesieniu do cynku, bo mówię o tym konkretnym metalu, albo lada dzień wprowadzą. Wprowadzili to już Słowacy, wprowadzili Niemcy, od 1 kwietnia wprowadzają Czesi. W tej sytuacji my zostaniemy niejako samotnie na tym rynku.

Mnie się wydaje, że to nie jest kwestia skali wyłudzenia, choć skala wyłudzenia jest w tej chwili szokująca...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Różnice między eksportem i importem są rzędu 300 milionów euro. Jak to się dzieje, trudno mi powiedzieć, ale tak mówią statystyki. A jeżeli to jest kwestia budżetu, wielkości budżetu, to muszę powiedzieć, że nawet jeżeli to jest mała skala, to proszę na to patrzeć szerzej, bo gdzieś są firmy, które tracą rynek.

Stąd nasza prośba jest taka – z tego, co rozumiem, nie zostało to oficjalnie zgłoszone przez panów senatorów na dzisiejszym posiedzeniu – jeżeli można, to bardzo prosimy zgłosić ten temat, uzupełnić, bo szkoda czasu. Być może za pół roku, przy okazji kolejnej nowelizacji okaże się, że temat nie został załatwiony, a on powróci. Tak że mam prośbę, żeby uwzględnić też metale nieżelazne, tych pięć metali i patrzeć przez pryzmat nie tylko budżetu, ale też dobra firm i miejsc pracy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Oczywiście te poprawki nie zostały zgłoszone, bo to jeszcze nie jest etap zgłaszania poprawek senackich, poprawek senatorów, więc to się może pojawić w każdej chwili.

Czy w tym momencie poprosimy... Aha, pan senator chce zabrać głos. Tak?

(Senator Marek Ziółkowski: Tak, tak.)

Proszę bardzo.

Senator Marek Ziółkowski:

Ja chciałbym do tego wrócić, ponieważ już poprzednio to się pojawiało. Otóż dobrze wiemy, że gdy pewne możliwości dokonywania oszustw w związku z VAT są blokowane, to wtedy oszuści przerzucają się na inne produkty. To wyraźnie widać. My ostatnio rozmawialiśmy właśnie o metalach. Ja uważam, że ministerstwo prowadzi tu trochę zachowawczą politykę, czeka dopóty, dopóki skala nie stanie się olbrzymia. Tymczasem tutaj już wiadomo, to może nastąpić szybko, dlatego trzeba działać raczej proaktywnie, a nie czekać, aż zostaną wykazane olbrzymie straty. Wydaje mi się, że w tym przypadku warto... Mówiliśmy tu już o tych tonerach itd.

W tej chwili nie możemy tego zrobić ze względów czysto proceduralnych, Senat nie może tego uzupełnić o metale nieżelazne, bo wykraczałoby to poza ustawę, ale w tej sytuacji chciałbym prosić ministerstwo o przygotowanie noweli, o to, żeby zarówno uwzględnić te sprawy, o których przed chwilą mówiliśmy, dotyczące branży drukarek, tonerów, jak i rozważyć sprawę wszystkich tych metali nieżelaznych. Dla mnie to jest zupełnie przekonujące. Zresztą ten mechanizm już obserwowaliśmy. Udało nam się to zablokować w przypadku miedzi czy prętów, więc wydaje mi się, że i tu warto. Ja rozumiem, że nie wszędzie można stosować odwrócony VAT, ale sądzę, że w tym przypadku warto to robić. Taka jest moja prośba. My w tej chwili nie zrobimy nic więcej, ale taki sygnał powinien dotrzeć do ministerstwa.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Ten sygnał cały czas dociera i ministerstwo jest wyczułone na tę sprawę. Jest tu z nami także pani minister finansów odpowiedzialna za sprawy kontroli, więc za chwilę poproszę panią minister.

Ja bym jeszcze niczego definitywnie nie przesądzał, bo do tej pory nie było odpowiedzi pana mecenasa w tej sprawie, ale czujemy, że powie nam o wątpliwości konstytucyjnej.

(*Senator Marek Ziółkowski: Tak, tak.*)

Dlatego też my, żeby rozwiązać wszystkie panów wątpliwości, przeprowadzimy pogłębioną analizę, bo ta sprawa wypłynęła, że tak powiem, teraz. Trochę żal, że nie zostało to dobrze przeprowadzone wtedy, kiedy to było w Sejmie. Przecież my się znamy już od wielu miesięcy, we wszystkich tych pracach uczestniczymy i jesteśmy absolutnie za tym, żeby to zrobić.

(*Głos z sali: Od dwóch lat prosimy o to Ministerstwo Finansów.*)

Senator Janusz Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Ja chcę się tylko dołączyć do głosu pana przewodniczącego, bo pamiętam tę debatę o VAT w odniesieniu do prętów stalowych. My ciągle składamy wnioski: obejmijmy tym inne metale kolorowe. Wtedy odpowiedź ministerstwa była taka: nie, musimy to poobserwować, poczekać, może jeszcze nie ma wyłudzeń. Było wiadomo, że będą. Minął prawie rok, znowu pracujemy nad tą ustawą i okazuje się, że teraz nie można tego zrobić i nadal nie jest to załatwione. Przecież to ręce opadają.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję.

Pan też w sprawie VAT w odniesieniu do metali kolorowych?

(*Głos z sali: Nie, ja...*)

To my na razie jesteśmy przy metalach kolorowych.

(*Senator Marek Ziółkowski: A co na to rząd?*)

Może niech się jeszcze wypowiedzą panowie.

Wiceprzewodniczący Rady Izby Gospodarczej Metyli Nieżelaznych i Recyklingu Grzegorz Stulgis:

Grzegorz Stulgis, Rada Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu, także przedsiębiorca.

Chciałbym dodać jeszcze dwie uwagi do uwag pana prezesa Ochaba. Zjawisko wyłudzeń w przypadku naszych metali ma charakter dynamiczny. Dane statystyczne za 2014 r. pokazują dwukrotny przyrost asymetrii i prawdopodobnie wyłudzeń w stosunku do 2013 r. To jedna uwaga.

Druga uwaga. Z raportu Ernst & Young wynika, że Polska jest na samym końcu, jeżeli chodzi o częstotliwość korzystania z *reverse charge*. W Polsce dochody z VAT z towarów objętych *reverse charge* wyniosły 1%, podczas gdy

średnia w Unii Europejskiej wynosi 4%. Tak że my bronimy się przed tym mechanizmem, podczas gdy wiele innych krajów, lepszych, jeżeli chodzi o skuteczność służb organów podatkowych, wprowadza ten mechanizm. Przykładem są Niemcy, którzy to wprowadzili i objęli wszystkie metale *reverse charge*, przykładem są Czesi czy Słowacy. Zostaliśmy wyspą, na którą trafią firmy, nieuczciwe podmioty, aby wyłudzać VAT na naszych towarach. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panowie, w zasadzie my nie mamy co do tego wątpliwości, tylko chcemy dobrze przebrnąć przez tę procedurę, żeby nie było takiej sytuacji, że my coś uchwalimy, a później się okaże, że cała ustawa nie wejdzie w życie i będzie z tym wszystkim więcej kłopotów, niż było. Dlatego chcemy to dokładnie przeanalizować.

Pani minister czy pan minister w sprawie...

Aha, jeszcze pan. Tak?

(*Członek Rady Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Marek Kempa: Chciałbym przedstawić pozytywny głos...*)

Proszę bardzo.

Członek Rady Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Marek Kempa:

Marek Kempa, Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, również prezes Huty Warszawa.

Chce wyrazić poparcie dla słów prezesa Ochaba. Ja jestem w szczęśliwym położeniu, bo myśmy jako hutnicza izba wspólnie z ministerstwem półtora roku temu wprowadzili odwrócony podatek w odniesieniu do prętów, o których wspominał pan senator, i naprawdę widzimy dużą poprawę. Dynamika jawnego zużycia stali wzrosła o 30–40% i dochód do budżetu był ogromny, to były miliony złotych. Dlatego jak najbardziej popieram tę ustawę. Jednocześnie proszę o jak najszybsze zareagowanie i włączenie wszystkich tych metali, o których mówił pan prezes Ochab.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pan minister...

Aha, jeszcze pan senator.

Proszę.

Senator Leszek Czarnobaj:

Taki ciepły głos w sprawie, choć nieco zachrypnięty.

Panie Ministrze! Panie Przewodniczący!

Ja mam taką propozycję, chodzi o to, żebyśmy się szybko z tym uwinęli. Jeżeli opinia pana mecenasa będzie – a wiemy, jaka będzie... (*Wesołość na sali*) Nie ludźmy się.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Jeszcze nie wiemy.*)

Wiem, wiem, nadzieja jest rzeczą ważną. W każdym razie ja mam taką propozycję, żebyśmy za dwa tygodnie jako połączone komisje złożyli wniosek polskiego Senatu w tej sprawie, uzgodnili to z ministerstwem i z zaintere-

sowanymi osobami, tak aby ten temat przyspieszyć. Jeśli stanie się to za pół roku, za rok czy za ileś, to oczywiście wiemy, co będzie.

(Głos z sali: Inicjatywa ustawodawcza Senatu.)

Tak, inicjatywa ustawodawcza Senatu. Obradujemy nad ustawą, która trafia do nas z Sejmu, a jednocześnie na tym samym posiedzeniu, oczywiście w uzgodnieniu z branżami i ministerstwem, rozpatrujemy inicjatywę ustawodawczą. W ten sposób chyba można by to było przyspieszyć.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę państwa, może dajmy się wypowiedzieć ministrowi, ponieważ te pomysły, żeby zrobić to w ramach szybkiej ścieżki, mogą nam też różne sprawy skomplikować. Dobrze?

Jeszcze senator Janusz Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Moim zdaniem tego, co zrobi Trybunał Konstytucyjny, nigdy nie wiemy, więc można to uchwalić. Trybunał za rok wyda wyrok, a w tym czasie ministerstwo będzie miało czas na przygotowanie projektu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pan minister Neneman.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Proszę państwa, tutaj, przy tym stole nie ma przeciwników tej sprawy. Przecież nikt nie powie, ani pan minister, ani pani minister nie powie, że lepiej jest wtedy, gdy nas oszukują na VAT, niż wtedy, gdy nie oszukują. Tylko chcemy znaleźć mechanizm, sposób na to, żeby to sprawnie wprowadzić i żeby to nie budziło wątpliwości.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Sprawy nie są takie proste, jak państwo to przedstawiają. A żeby nie przedłużać, powiem tak. Odwrócony VAT jest pewnym wyjątkiem, odwrócony VAT oznacza, że państwo, instytucje państwa poddają się, sytuacja jest taka, że nie da się opanować patologii na rynku i trzeba odwrócić VAT.

Odwrócony VAT bardzo dobrze się spisał w przypadku złomu. To nie ulega wątpliwości. Co do tego, jak spisze się odwrócony VAT w przypadku prętów, mówię o prętach umownie, opinie naukowców są podzielone. Opinie praktyków słyszymy i wcale się im nie dziwimy, dlatego że z punktu widzenia huty na pewno sytuacja się poprawiła, to nie ulega wątpliwości. Czy z punktu widzenia całości, całego kraju było to korzystne, czy nie? Nie chciałbym tak jednoznacznie przesądzać. Wiem, że jest raport, który podaje, można powiedzieć, ładne liczby. My w ministerstwie zleciliśmy takie badanie, które pozwoli nieco szerzej spojrzeć na patologię, które się rodzą na końcowych etapach.

Na pewno w przypadku prętów nie ma wyludzeń, bo już nie ma z czego wyludzić, ale czy spływa tu cały VAT, to będziemy badali.

Jest też coś takiego, o czym państwo mówili. Mianowicie przestępcy, którzy działają w jakiejś branży, jeśli w tej branży działać już nie mogą, przenoszą się do innej branży albo do innego kraju. Jeśli przenoszą się do innego kraju i ten kraj to nie jest Polska, to pół biedy. Zwłaszcza że w elektronice, zdaje się, część tych przestępców nie jest nasza, oni tu przyszli ukraść pieniądze na polskim rynku. Czy kradną nasi czy inni, to nie jest takie istotne, ale gdy kradną inni, to gorzej.

Wracam do meritum sprawy. O tym, co się działo przez dwa lata, to nie bardzo mogę powiedzieć, wiem, że państwo zabiegali. W każdym razie mieliśmy wczoraj bardzo ciekawe spotkanie, bardzo mi się to spotkanie podobało i dowiedzieliśmy się wielu rzeczy. Pewne konsekwencje tego spotkania będą realizowane, ale to może pan dyrektor czy pani minister za chwilę o tym powie.

Odwrócony VAT jest rozwiązaniem ostatecznym, jest rozwiązaniem, które ma swoje plusy i minusy. Jeśli wprowadzimy to w tym miejscu, to za chwilę będzie olej rzepakowy, jajka z niespodzianką, cukier, mąka, tych towarów jest... Ta sprawa dotyczy też trumien. Branża, o której mówimy, jest branżą dość specyficzną, bo jest ona nieduża, i towar, jak pan prezes nam wczoraj opowiadał, jest bardzo specyficzny, bo daje się identyfikować, a do tego wiadomo, jaka powinna być jego cena. Co to znaczy? To znaczy, że jeśli gdzieś cena jest niższa o 12%, to wiadomo, że mamy do czynienia z przestępstwem. Nie ma innej możliwości. Jeśli mamy aparat fotograficzny czy drukarkę, to można polemizować, może to być inny model, jest tu dużo różnych możliwości. W przypadku tego, o czym wczoraj rozmawialiśmy, nie ma wątpliwości.

Naszym zdaniem ten proceder w branży, o której mówimy, można zwalczyć za pomocą środków konwencjonalnych. Zaraz będziemy o tych środkach konwencjonalnych nieco więcej mówili. Nie znaczy to, że ministerstwo mówi: nie, nigdy nie wprowadzimy. Nie wiem, życie pokaże. Ale naszym zdaniem w tej chwili na tak niedużym rynku, na rynku o tak specyficznym produkcie, który jest identyfikowalny i którego cena jest znana, można podjąć inne działania. To jest wyjątkowa okazja do tego, żeby nasilić działania kontrolne, o których będziemy za chwilę mówili, i zobaczyć, jaki jest efekt. Jeśli pójdziemy szerokim frontem, jeśli przeprowadzimy akcję uświadamiania odbiorców... Wczoraj panowie opowiadali nam na przykład o cynkowniach. To jest miejsce, które można kontrolować, i jest też miejsce na to, żeby uświadamiać.

Ja może teraz poprosiłbym panią minister albo pana dyrektora.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Ministrze, w takim razie może tak. Ja oczywiście się z tym zgadzam, ale my tym odwróconym VAT zajmujemy się tutaj prawie trzy lata. Organizowaliśmy spotkania, konferencje itd. Metale kolorowe zawsze były i zawsze mówiliśmy, że lekko odsuwamy je na bok, bo to jest marginalna sprawa w sensie wielkości, skali. Jakie działania zostały przeprowadzone przez urzędy podległe ministrowi

finansów, żeby złapać przestępców? Skoro można, jak pan minister powiedział, z łatwością zidentyfikować przestępcę, to ilu przestępców z branży handlującej metalami kolorowymi, o których tu mówimy, udało się zidentyfikować, wsadzić do więzienia, w ilu przypadkach udało się odzyskać pieniądze. Chodzi o to, żebyśmy po prostu wiedzieli, że rzeczywiście udało się to zrobić. My na każdym posiedzeniu krok po kroku o tym mówiliśmy. Chodzi o to, żeby pokazać, ile udało się zrobić. Dzisiaj też prosimy o takie informacje, ale chcemy, żeby na posiedzeniu plenarnym wyraźnie powiedzieć, ilu przestępców udało się złapać, a ilu ich działa w branży metali kolorowych. Pytamy, bo ich jest łatwo zidentyfikować, tak jak mówił pan minister. Jeśli chodzi o inne branże, o metale itd., było to trudniejsze.

Proszę bardzo, pan dyrektor.

Dyrektor Departamentu Kontroli Skarbowej w Ministerstwie Finansów Jacek Skonieczny:

Jacek Skonieczny, Ministerstwo Finansów.

Powiem tak. Nie ma co zaprzeczać słowom przedstawicieli branży metali nieżelaznych, że rzeczywiście na tym rynku występują nieprawidłowości. Z naszych ustaleń, z naszych postępowań, których jest już kilkanaście, w stosunku do podmiotów obracających różnymi metalami nieżelaznymi jasno wynika, że takie nieprawidłowości występują. Co więcej, są to podmioty w tym sensie nam znane, że to są te same podmioty, które wcześniej działały przykładowo w branży złomowej czy w branży metali nieżelaznych, bądź podmioty wywodzące się z tych podmiotów.

(*Głos z sali: Żelaznych, stalowych.*)

Tak, przepraszam, stalowych, prętów stalowych.

Rzeczywiście jest tak, że jest to branża specyficzna, bo jest ona stosunkowo wąska. To jest grupa nie więcej niż kilkudziesięciu podmiotów, które z punktu widzenia kontroli skarbowej są podmiotami możliwymi do monitorowania i do kontrolowania.

Jeżeli chodzi o pytanie pana przewodniczącego w sprawie osób, które zostały zatrzymane czy skazane, to tak naprawdę to jest kwestia nie nasza, tylko organów ścigania, z którymi oczywiście współpracujemy, ale za których politykę nie odpowiadamy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Ale my jako Senat odpowiadamy za tych ludzi.
Pani minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Agnieszka Królikowska:

Ja chciałabym tylko uzupełnić wypowiedź i pana dyrektora, i przede wszystkim pana ministra. Otóż w związku z zasadą subsydiarności zastosowanie środków specjalnych możliwe jest tylko w przypadku, w którym tradycyjnymi sposobami nie możemy sobie z czymś poradzić. Takim specjalnym i naprawdę wyjątkowym środkiem jest odwrócony

VAT. Wskazuje na to zarówno Komisja Europejska, jak i eksperci w tym temacie, również inne kraje członkowskie, z którymi współpracujemy i rozmawiamy.

Ja ze swojej strony jako osoba zajmująca się kontrolą skarbową, generalny inspektor kontroli skarbowej mogę w tej chwili państwa zapewnić, że my w związku z państwa apelami przeanalizowaliśmy problem w naszym zakresie na tym rynku. Przeprowadziliśmy też kontrole. W tej chwili zidentyfikowaliśmy... Ile dokładnie?

(*Głos z sali: Około pięćdziesięciu.*)

...około pięćdziesięciu podmiotów do objęcia kontrolami. Część tych kontroli została wszczęta, pozostałe zostaną wszczęte w trybie pilnym. Myślę, że w ciągu około trzech miesięcy będziemy mieli wstępny ogląd sytuacji, jeżeli chodzi o wyniki kontroli.

Ze względu też na zakres naszych doświadczeń – nawiązuję tu do dyskusji, choć osobiście nie brałam w nich udziału, o kwestiach związanych z propozycją wprowadzenia mechanizmu odwróconego obciążenia w innych branżach – chciałabym państwu przedstawić nasze wyniki z kontroli w poszczególnych branżach, czyli nasze ustalenia z kontroli. W przypadku stali nieprawidłowości, straty Skarbu Państwa przed wprowadzeniem *reverse charge* to było około 804 milionów zł, w elektronice – około 3 miliardów. Dlatego dla nas było niezaprzeczalne, że elektronika... Może też ze względu na fakt, o którym wspomniał pan minister, mianowicie na to, że tam ewidentnie organizatorzy są spoza Polski, ja bym nawet powiedziała, że spoza Unii Europejskiej i jest im wszystko jedno, im jest naprawdę obojętne, w którym kraju członkowskim będą korzystali ze specyfiki podatku VAT, bo to jest tak naprawdę clou problemu. W przypadku metali nieżelaznych mamy do czynienia z 39 milionami. Przypomnę jeszcze raz: 804 miliony w przypadku stali, 3 miliardy w przypadku elektroniki i około 40 milionów...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Pani Minister, a za jaki to jest okres?*)

To jest za rok, w ciągu roku.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale który rok?*)

Przed wprowadzeniem odwróconego obciążenia. W przypadku stali będzie to rok przed wprowadzeniem odwróconego obciążenia.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Tak, ale w momencie, kiedy to jest zablokowane, to przerzucają się na kolorowe. Na tym chyba polega problem.*)

Tak, Panie Przewodniczący, ale chciałabym też zwrócić uwagę na to, co już zostało powiedziane. Straty Skarbu Państwa z tytułu luki VAT to jest około 30 miliardów rocznie. Obserwujemy naprawdę ogromną łatwość przerzucania się tych podmiotów z jednej branży do drugiej. Tak jak pan minister wspomniał, my mamy w karuzelach VAT jajka z niespodzianką, trumny. Te podmioty momentalnie się gdzieś umiejscowia. Akurat w przypadku elektroniki, o czym też już wspomnieliśmy, liczymy na to, że umiejscowią się poza Polską. W przypadku tych branż, o których rozmawiamy, naszych „klientów”, „klientów” kontroli skarbowej w sprawie stali teraz identyfikujemy w obszarze metali nieżelaznych. Tak jak mówię, te kontrole są w tej chwili wszczynane. Ja proponuję chwilę poczekać na wyniki naszych działań.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.
Jeszcze raz pan prezes.

**Wiceprzewodniczący
Rady Izby Gospodarczej
Metali Nieżelaznych i Recyklingu
Bogusław Ochab:**

Ja mam prośbę, żeby wytłumaczyć tu jedną sprawę, bo tego po prostu nie potrafię zrozumieć. W Polsce produkuje się cynk, na Słowacji i w Czechach się nie produkuje. Oni wprowadzają odwrócony VAT, my w Polsce nie wprowadzamy. To jest coś, co po prostu...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pan prezes Poznański.

**Prezes Zarządu Izby Gospodarczej
Metali Nieżelaznych i Recyklingu
Kazimierz Poznański:**

Ja też chciałbym zwrócić uwagę na obecną sytuację. Pan dyrektor Skonieczny mówił o kilkudziesięciu podmiotach. Punktów odbioru złomu, nie tylko złomu, ale i metali, w skali Polski jest ponad pięć tysięcy. Mamy do czynienia ze spółkami, z firmami z Czech, ze Słowacji, z Unii Europejskiej, tak jak pani minister słusznie powiedziała, spoza Unii Europejskiej. Mafia ma się dobrze w naszym kraju.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo.

**Wiceprzewodniczący
Rady Izby Gospodarczej
Metali Nieżelaznych i Recyklingu
Grzegorz Stulgis:**

Grzegorz Stulgis.

Jeżeli mogę, dodałbym jeszcze słowo. Panie Ministrze, to nie będzie tak łatwo, jak pan powiedział, bo hut stali w Polsce też jest kilka, a skala wyludzeń była ogromna. Hut metali nieżelaznych również jest kilka, więc wcale nie będzie tak łatwo ogarnąć ten temat. Dodatkowo duży udział w metalach nieżelaznych mają półprodukty z aluminium, które są importowane. W Polsce jest bardzo dużo przetwórców aluminium. Tak że tych firm nie jest kilka, nie jest kilkadziesiąt, jest kilkaset albo nawet więcej. Bardzo trudno będzie to skontrolować i zastopować.

Zwrócę się też do pani minister Królikowskiej. Jesteśmy w takiej sytuacji, że Czesi, Słowacy i Niemcy wprowadzili *reverse charge*, więc my jesteśmy tym krajem, do którego zostaną wypchnięci oszuści. Już to widzimy w statystykach Eurostatu, a pewnie za rok czy za dwa dopiero organy podatkowe i organy ścigania... Szkoda tracić ten rok czy dwa na to, żeby to udowodnić, bo ucierpi na tym Skarb Państwa i ucierpią na tym przedsiębiorcy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Senator Iwan chciałby zabrać głos.)

Tak, tylko jeszcze jedna sprawa. Otóż istotna byłaby dla nas informacja o tym, jak to wygląda po zablokowaniu i wprowadzeniu odwróconego VAT w odniesieniu do prętów, kiedy to została wyraźnie ograniczona liczba wyludzących VAT. Czy w tym okresie, po tym okresie nastąpił wzrost liczby wyludzeń w branży metali nieżelaznych? Pytam o to, bo pani minister mówiła o sytuacji w branży metali nieżelaznych przed wprowadzeniem w życie odwróconego VAT w odniesieniu do stali. Czy po tym czasie nastąpiło przetrzepnięcie tych przestępców do tej branży? Czy to jest po prostu sytuacja niezależna od wprowadzenia tej ustawy?

Senator Iwan.

Senator Stanisław Iwan:

Ja chciałbym bardzo krótko. Gdy słucham przedstawicieli ministerstwa, to mam takie wrażenie, jakbym był mniej więcej na sympozjum naukowym, elegancja, czystość itd. Jednocześnie słyszę, że państwa ościenne, mimo że jest to wyjątkowy środek itd., wprowadziły to i jakieś tego konsekwencje na nas wpływają. Ja bym chciał wiedzieć, dlaczego tak jest. Chciałbym, żebyście mi państwo ministrowie jasno odpowiedzieli na pytanie, dlaczego oni to zrobili. Jeżeli to jest taka sytuacja ekstra, nadzwyczajna, dotyczy niedużego sektora, niszy, to dlaczego im się to opłaca, a my będziemy to badać naukowo przez najbliższe dwa lata. Takie jest moje pytanie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Ja myślę, że pytanie postawione przez senatora Iwana jest istotne. Dlaczego odwrócony VAT wprowadzili Słowacy, którzy w ogóle nie prowadzą produkcji tych metali? To jest ciekawa sytuacja, to może mieć ciekawe powiązania.

Proszę bardzo, czy są jeszcze jakieś uwagi? Tak jak mówię, kluczową dla nas kwestią w tej materii jest pytanie o konstytucyjność. Chodzi o to, aby nie było tej wątpliwości, gdybyśmy ewentualnie zdecydowali się na to, że to wprowadzamy. Ja proszę pana mecenas, żeby w ciągu jutrzejszego dnia czy następnych dni odbyć, że tak powiem, naradę nad kwestiami legislacyjnymi, tak aby ta sprawa została wyjaśniona w sposób niebudzący wątpliwości.

Senator Cioch.

Senator Henryk Cioch:

Ja, broń Boże, nie chcę namawiać do łamania konstytucji, ale w wielu przypadkach ustawy są sprzeczne z konstytucją i nikt nie składa w tej sprawie wniosków. Należałoby zadać sobie pytanie: kto w tej sytuacji złożyłby do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o sprawdzenie, czy nie naruszono tego przepisu?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Możliwe, że te firmy lub firmy przez nie powołane, ewentualnie jakieś fundacje, instytuty, firmy, które by wskazały, że tak...

(*Głos z sali:* Od razu kontrola skarbową by się tam pojawiła.)

To jest inna kwestia.

Proszę bardzo, czy może jeszcze w tej sprawie pan minister albo pani minister? Myślę, że mamy jasność w tej materii.

Oczywiście możemy tę poprawkę od razu dzisiaj zgłosić, możemy ją przegłosować, nie ma problemu, tyle że ja bym sugerował, żebyśmy to zrobili na posiedzeniu plenarnym.

(*Głos z sali:* Dlaczego na plenarnym?)

Trzeba ją chyba dopracować. Czy ona jest przygotowana tak, że można ją zgłosić?

(*Senator Marek Ziółkowski:* Tam jest pięć grup metali...)

Proszę.

Senator Janusz Sepioł:

Zgłaszam taką poprawkę, poprawkę prowadzącą do tego, żeby objąć ustawą pięć grup metali, i prosiłbym o podanie jej głosowaniu. Formalnie składam tę poprawkę.

(*Senator Marek Ziółkowski:* Poprawka dwudziesta.)

Sytuacja jest, można powiedzieć, zenująca. Odpowiedź, jaką otrzymaliśmy, jest taka: oszustwa były, są i będą, jak nie oszukują tu, to będą oszukiwać tam, a poza tym to jest tak mały rynek, że właściwie nie ma co zawracać sobie tym głowy. Ja absolutnie nie mogę się zgodzić z taką postawą, dlatego formalnie zgłaszam poprawkę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze. W takim razie prosba, żeby ta poprawka była napisana w sposób niebudzący wątpliwości. Jak mówię, nie ma powodu...

(*Senator Janusz Sepioł:* Poproszę pana z Biura Legislacyjnego, żeby mi pomógł.)

Pan mecenas... W tej sytuacji musimy zrobić przerwę w tej sprawie.

Jesteśmy za tym, możemy to zrobić...

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderek:* A czy ma pan senator...)

(*Senator Janusz Sepioł:* Tak, ja mam te poprawki.)

Mamy, wszyscy to mamy, myśmy to wszystkim dali.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, wszystkim daliśmy tę poprawkę, to jest też tutaj...

Senator Marek Ziółkowski:

Przepraszam, to jest poprawka do ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług itd. W art. 1 pkt 18 w lit. b po pozycji 22c dodaje się pozycje 22d-r w brzmieniu i tu jest to pięknie, szczegółowo wyliczone. Poprawka jest gotowa, jest napisana.

(*Głos z sali:* Tylko tutaj jest tak...)

Ona jest co prawda bardzo długim zdaniem, ale przynajmniej jest podzielona na takie...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze.

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

W takim razie też tę poprawkę dotyczącą solidarnej odpowiedzialności byśmy uwzględnili.

(*Głos z sali:* Dobrze. To co teraz, głosujemy?)

Jeszcze nie, ponieważ jeszcze jest pan, który nie jest od spraw metali kolorowych ani drukarek, ani innych spraw, o których mówiliśmy, tak że jego poprosimy.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Jeszcze pani.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

A w jakiej sprawie?

(*Głos z sali:* W sprawie towarów wrażliwych, które znalazły się na liście...)

(*Głos z sali:* Jajka niespodzianki?)

(*Głos z sali:* Nie, artykuły elektroniczne.)

Dobrze.

Proszę bardzo, teraz pan.

Dyrektor do spraw Koordynacji Projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji Karol Stec:

Karol Stec, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji.

Proszę państwa, tutaj nie zaskoczę nikogo, powiem, że jako branża też popieramy ideę zamknięcia możliwości wyłudzenia VAT, ale uważamy, że niekoniecznie zaproponowany model odwróconego VAT jest skuteczny wobec największych podatników VAT odprowadzających podatek VAT regularnie i rzetelnie, czyli sieci i handlu detalicznego.

Proszę państwa, z naszego punktu widzenia problem dotyczy około 7% transakcji, które są dokonywane w naszych sieciach, w B2B, czyli tak naprawdę zamówień towaru elektronicznego przez przedsiębiorców. Z naszego punktu widzenia te wszystkie transakcje i tak są nabijane na kasy fiskalne, inaczej nie ma to prawa przejść przez linię kas, następnie przedsiębiorca ma okres trzech miesięcy na zgłoszenie, że jest przedsiębiorcą. W związku z tym z naszego punktu widzenia dojdzie obowiązek przyjęcia w punkcie obsługi klientów kolejnej procedury, która będzie się opierała na tym, że od 1 lipca rzeczywiście będzie uruchomiony rejestr aktywnych podatników VAT, to po pierwsze, a po drugie, my w jakiś sposób będziemy musieli weryfikować wiarygodność osób, które będą się podawać za przedsiębiorców, i tak naprawdę tylko na podstawie tego rejestru przyjmować to, że tak powiem, na dobrą wiarę.

Problem z naszego punktu widzenia wygląda następująco. Około dziewięćdziesięciu par procent transakcji są to transakcje detaliczne, od których oczywiście w stu procentach jest odprowadzony VAT, są to w pełni udokumentowane transakcje. Te transakcje, które są w kanale Business to Business, czyli około 7%, tak naprawdę również są udokumentowane, też przechodzą przez linię kas.

Problem z naszego punktu widzenia polega na tym, że – tak jak powiedziałem – będziemy musieli dokonywać korekt kwartalnych i dla tych 7% wprowadzać zupełnie nowe procedury, aby po pierwsze, przygotować sprawozdania, po drugie, tak naprawdę wprowadzać korekty, czyli identyfikować tych przedsiębiorców i te transakcje. Dodam, że dziennie mamy od kilku do kilkunastu tysięcy transakcji, które obejmują sprzęt elektroniczny. W związku z tym jest to ogromna praca i również ogromne ryzyko, polegające na tym, że osoby, które rzeczywiście dokonają tych transakcji, niekoniecznie okażą się tymi, za które się podają. My oprócz tego rejestru nie mamy nic, o ile on będzie działał, ale z tego, co rozumiem, pan minister powiedział, że będzie on działał od 1 lipca. My tylko w ten sposób będziemy mogli te osoby zweryfikować.

W tej sytuacji pozwoliliśmy sobie przesłać poprawkę, w której zawarliśmy dwa elementy. Z naszego punktu widzenia, o ile transakcja jest zarejestrowana za pomocą kasy fiskalnej, nie powinna być objęta odwróconym VAT. To jedna kwestia. Ewentualnie druga kwestia to jest podwyższenie progu 20 tysięcy dla transakcji nieobjętych odwróconym VAT, tutaj proponowaliśmy 40 tysięcy.

Proszę zrozumieć nasze podejście. Nasze firmy, oprócz wyspecjalizowanych sieci, w większości mają tak naprawdę żywność. Większość, tak jak powiedziałem, dziewięćdziesiąt parę procent transakcji idzie do klienta indywidualnego. W tej sytuacji dla nas to jest tak naprawdę ogromny obowiązek biurokratyczny i informatyczny, aby tylko z tego powodu i z powodu tych transakcji wprowadzać nowe procedury, które z naszego punktu widzenia nie mają uzasadnienia. Tak jak powiedziałem, jesteśmy firmami, które są bardzo często kontrolowane i rzetelnie wywiązują się z płacenia podatków w tym zakresie, o którym wspominałem, czyli z płacenia podatku VAT. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękujemy bardzo.

Czy pan minister mógłby ustosunkować się do tych wątpliwości?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Proszę bardzo.

Wprowadzenie odwróconego VAT ma też pewne inne konsekwencje niż tylko pozytywne dla branży i to jest tego przykład. Pan mówi, że będziecie mieli więcej obowiązków, że to skomplikuje, zwiększy koszty. To wszystko jest prawda, ale to jest koszt takiej regulacji i trzeba się z tym faktem pogodzić, nic nie można zrobić.

Proponują państwo podniesienie tej kwoty. My zaproponowali taką kwotę, jaka jest w innych krajach, w Niemczech to są 4 tysiące euro czy 5 tysięcy euro. Chcieliśmy...

(Głos z sali: A na Słowacji?)

Na Słowacji i w Czechach jest tak samo.

Chcieliśmy przyjąć takie rozwiązanie, jakie mają inne kraje. Tak jak mówię, nie ma rozwiązań, które są tylko słodkie, zawsze gdzieś jest jakiś koszt, a nie można przyjąć

innej regulacji dla wielkich sieci, a innej dla... Wiemy, że to niestety jest koszt, ale to jest koszt, który państwo muszą ponieść. Takie jest życie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, jeszcze raz pan Stec.

Dyrektor do spraw Koordynacji Projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji Karol Stec:

Panie Ministrze, ja rozumiem, że przy każdej regulacji można powiedzieć: taki jest koszt. Ja jestem w stanie to zrozumieć. Tylko problem polega na tym, że ten koszt przerzuca się niejako na część przedsiębiorców, czyli handel detaliczny, w zakresie wprowadzenia tych procedur z jednej strony... Bo tak naprawdę problem nie dotyczy tylko wielkich sieci, ja akurat takie reprezentuję, ale po prostu nie ma tu przedstawiciela innej organizacji handlu detalicznego, który mógłby mówić w imieniu mniejszych i średnich. Myślę, że w ich przypadku ten problem będzie o wiele bardziej dotkliwy, w szczególności w tych miejscach, gdzie jest mniejsza powierzchnia sklepu. Tak naprawdę wprowadzenie tego typu procedur jest ogromnym obciążeniem, będzie brakować chociażby osób do obsługi tego typu transakcji. Pamiętajmy o tym, że sklep jest żywym organizmem i każde wprowadzenie nowej procedury pogarsza obsługę pozostałych klientów. Do tego, tak jak mówię, z naszego punktu widzenia to są tylko dodatkowe koszty. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Jeszcze pani się zgłaszała.)

Proszę, teraz pani.

Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Agnieszka Rylska:

Panie Przewodniczący! Drodzy Państwo!

Ja występuję z ramienia Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, reprezentuję podmioty w niej zrzeszone, przede wszystkim operatorów telekomunikacyjnych.

Po tym, co tu dzisiaj wybrzmiało...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Kim pani jest w tej izbie?)

Ja reprezentuję operatora telekomunikacyjnego zrzeszonego w Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Jest pani pracownikiem operatora?)

Tak.

(Głos z sali: Bardzo proszę się jeszcze przedstawić.)

Agnieszka Rylska.

Po tym, co tu dzisiaj wybrzmiało, wiadome jest i oczywiście, że wdrożenie tej ustawy nie powinno podlegać dyskusji. Jest to rozwiązanie niezbędne i z punktu widzenia budżetu państwa, i z punktu widzenia zabezpieczenia in-

teresów podmiotów gospodarczych, które nieświadomie mogą uczestniczyć w procederze przestępstw karuzelowych. To nie podlega dyskusji.

Jedyną kwestią, jaką chciałabym tu poruszyć, jest kwestia ewentualnego rozważenia wprowadzenia dłuższego *vacatio legis* dla mechanizmu *reverse charge* dotyczącego sprzętu elektronicznego. Chciałabym zwrócić uwagę na to, że trzy miesiące na dostosowanie wszystkich zmian systemowych w sytuacji masowej sprzedaży tego typu produktów jest okresem zbyt krótkim i trudno będzie dotrzymać tego terminu. Generalnie wnosiłabym o wydłużenie tego okresu co najmniej do sześciu miesięcy i być może danie ustawowej delegacji ministrowi finansów do doprecyzowania pewnych kwestii, które nie zostały ustawowo doprecyzowane, w rozporządzeniu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jesteśmy trochę zaskoczeni tym wnioskiem, bo wszyscy naciskają na nas, żeby to skrócić, żeby jak najszybciej można było wyłapywać...

(Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Agnieszka Rylska: Tak, ja tutaj oczywiście to...)

Dlatego jesteśmy zaskoczeni tym wnioskiem.

(Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Agnieszka Rylska: Pozycja branży metali nieżelaznych i producentów...)

Ale to w każdej branży, wie pani, to w każdej branży.

Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Agnieszka Rylska:

Tak. I ja podkreślam to, że my szczęśliwie jesteśmy po tej stronie, że zostajemy objęci mechanizmem odwrotnego obciążenia, że pozbedziemy się tych wszystkich kontroli skarbowych, z którymi w tej chwili współpracujemy po to, żeby jakby wspomóc śledzenie, ścieżkę tych przestępstw. To jest niewątpliwe i nie podlega dyskusji. Proszę też jednak zrozumieć naszą pozycję, to, że dostosowanie się do tak dużych zmian w ciągu tak krótkiego okresu jest wręcz niemożliwe.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Co na to pan minister?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Bardzo dziękuję.

Widzą państwo, że każde rozwiązanie ma swoje plusy i minusy. Mamy tu różne przykłady na sali, pan podnosi rękę i mówi, żeby szybciej, szybciej, pani z kolei mówi, żeby wolniej, wolniej, i wszyscy państwo macie argumenty.

A wracając do naszych poprzednich rozważań o odwrotnym obciążeniu na metale, zwracam uwagę, że są

przedstawiciele... Ja ich rozumiem, bo to są ich pieniądze i oni mówią, żeby wprowadzić to natychmiast. Tymczasem ja staram się reprezentować interesy różnych branż, do których za chwilę ci oszuści się przeniosą. Nie ma prostych rozwiązań.

A jeśli chodzi o możliwe działania, to proszę pamiętać o tym, że jest jeszcze instytucja, o której tu już dzisiaj mówiliśmy, mianowicie solidarna odpowiedzialność. Ona nie jest taka dobra, ona nie rozwiązuje sprawy tak szybko, ale to też jest instrument, który można stosować. Ten instrument nie zakłóca, nie wywraca całej instytucji VAT. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę państwa, czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Czy ktoś ma jeszcze jakieś wątpliwości, uwagi? Nie ma chętnych.

Konkluzja. Po pierwsze, mniej więcej wiemy, jakie mamy poprawki. Jeszcze za chwileczkę poprosimy o ewentualne zgłoszenie tych, których ktoś może nie zdążył zgłosić. Po drugie, mamy prośbę do Biura Legislacyjnego o przeprowadzenie pogłębionej analizy dotyczącej konstytucyjności zapisów o odpowiedzialności solidarnej w sprawach...

(Głos z sali: Tonerów.)

...tonerów, tego sprzętu i odwróconego VAT w odniesieniu do metali kolorowych. Tak? Prosilibyśmy o zrobienie tego, żeby nie było wątpliwości tego rodzaju.

Co jeszcze z takich spraw, które miałyby być zrobione? Była prośba do pani minister o poinformowanie nas o tym, jak zmieniła się sytuacja w branży metali kolorowych po wprowadzeniu odwrotnego VAT w odniesieniu do stali i prętów. Czy tutaj nastąpiło... Pytamy też o to, jakie kontrole zostały przeprowadzone po tym czasie także w tej branży, co zrobiono, że już udało się ograniczyć niektóre zjawiska, stosując metody tradycyjne, dostępne pani służbom.

Co jeszcze z takich spraw, które byłyby potrzebne na posiedzenie plenarne?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeśli chodzi o samorzady, to państwo będziecie jeszcze nad tym pracowali i ewentualnie z panem dyrektorem wyjaśniali te zapisy.

Senator Marek Ziółkowski:

Przepraszam, jest jeszcze ten problem, czy poprawka dotycząca instytucji naukowych to sformułowanie konsumuje do końca, czy nie. Ja nie wiem, czy te poprawki się nie wykluczają, czy poprawka pana senatora nie idzie dalej i wtedy wyklucza tamtą. Myśmy o tym w zasadzie jeszcze nie zdecydowali.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze.

Senator Henryk Cioch:

Jeżeli można, to odpowiem. Moim zdaniem nie konsumuje, dlatego ją zgłosiłem.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Dobrze.)

A pan legislator sobie na to spokojnie spojrzysz i przeanalizuje, czy jest tu sprzeczność. Moim zdaniem nie ma.

(Senator Marek Ziółkowski: Można przyjąć je obie. Tak?)

Tak.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

To już byłoby chyba za dużo.

(Głos z sali: Mam tu wątpliwości.)

Naukowcy zawsze dorobią jeszcze jakieś takie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie, mówię przecież o naukowcach.

(Głos z sali: Dobrze.)

Profesorze, Senatorze i Przewodniczący, w takim razie zgłaszam oficjalnie te poprawki, których propozycje zostały przygotowane przez Biuro Legislacyjne, także uzgodnione, zaakceptowane przez pana ministra, z tymi oto doprecyzowaniami, które zostały tam wniesione.

Senator Marek Ziółkowski:

Czytam ich numery. Są to poprawki: trzecia, szósta, ósma, dziesiąta, jedenasta, trzynasta, czternasta i szesnasta. Niektóre zostały zmodyfikowane. Pan minister wszystkie zaakceptował, to są z tej listy osiemnastu poprawek.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

W tym jest także ta poprawka dotycząca instytucji naukowo-badawczych.

(Głos z sali: Jest.)

(Głos z sali: Jest, jest.)

Chodzi mi o tę poprawkę, żeby...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, ta poprawka jest, bo to jest w autopoprawce. Dołożona jest ta część. Tak? Bo w tej wersji, że tak powiem, ostateczne rozwiązanie będzie ustalone w rozporządzeniu ministra finansów. Myśmy to poprawiali czy nie?

Panie Legislatorze?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

W tej chwili ustawa określa taki urzędowy sposób ustalenia proporcji dla jednostek samorządu terytorialnego. Pozostałe podmioty, pozostali podatnicy mogą mieć taki urzędowy sposób określenia proporcji przedstawiony rozporządzeniem właściwego ministra. Tylko tego dotyczy ustawa.

Poprawka pana senatora Ciocha wskazuje wprost w ustawie na instytucje badawcze jako na te podmioty, które mają wprost w ustawie wskazany sposób obliczania proporcji. Zatem obejmuje to trochę inną materię.

Oczywiście może to uregulować rozporządzenie ministra, przepis upoważniający upoważnia ministra do wydania takiego rozporządzenia, które będzie obejmowało instytucje badawcze, ale poprawka pana senatora Ciocha wprowadza to wprost do ustawy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Rozumiemy, idzie dalej.

Ale mnie zależy na poprawce prowadzącej do tego, żeby sprawa została przeniesiona do rozporządzenia ministra finansów. I z tego, co rozumiem, tak myśmy to poprawili.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Kwestie związane ze wskazaniem podatników, dla których proporcje określi minister w rozporządzeniu, były doprecyzowane propozycjami poprawek przygotowanymi przez Biuro Legislacyjne, zmodyfikowanymi później przez stronę rządową.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Tak, jest to uzgodnione z panem ministrem. To jest jedna sprawa.

Jest poprawka senatora Ciocha, nad którą oczywiście będziemy głosowali. Jest moja poprawka dotycząca odpowiedzialności solidarnej i jest poprawka senatora Sepiōła dotycząca metali kolorowych, w której zostały one wymienione.

Czy senatorowie zgłaszają jakieś inne poprawki? Pytam, bo teraz jest etap zgłaszania poprawek przez senatorów.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo.

(Głos z sali: Proszę włączyć mikrofon.)

Lobbysta wykonujący działalność na rzecz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT Wojciech Kotala:

Panie Ministrze, czy ta poprawka delegacyjna, ten przepis delegacyjny będzie ostatecznie dawał upoważnienie ministrowi finansów, chodzi o samorządy, również jednostki, do zmiany tego, co jest dzisiaj w rozporządzeniu wykonawczym, po tych pracach, które będą teraz nad tym przepisem, nad tą delegacją wykonane?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

To tego nie obejmuje. Tak?

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Tomasz Tratkiewicz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Dla jednostek samorządowych nie, dla jednostek budżetowych można by to było określić, a samorządowe są uregulowane w ustawie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Myśmy też umówili się tak, że państwo będą... Pani skarbnik nawet osobiście uzgadniała i wyjaśniała ewentualnie ten zapis, żeby on nie budził wątpliwości. Jeżeli uda się państwu dojść do konsensusu, to na posiedzeniu plenarnym zgłosilibyśmy odpowiednią poprawkę w tej materii.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Czyli w tej chwili tego nie przesądzamy.)

Tak, w tym momencie tej sprawy nie przesądzamy.

Czy wszystkie poprawki zostały zgłoszone? Czy są jeszcze jakieś poprawki? Nie ma.

W takim razie przystępujemy do głosowania.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

W jaki sposób? W pierwszej kolejności te opracowane przez Biuro Legislacyjne. Czy tu wymagane jest głosowanie nad każdą oddzielnie?

Senator Marek Ziółkowski:

Ja zgłaszam wniosek, żeby przegłosować je razem. Jeszcze raz przeczytam ich numery: trzecia, szósta, ósma, dziesiąta, jedenasta, trzynasta, czternasta i szesnasta. One zostały przyjęte, zaakceptowane przez pana ministra, niezależnie od tego, że nie wszystkie tam...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Tak, te, które były tutaj.)

Niektóre zostały zmodyfikowane.

(*Głos z sali*: Czy można...)

Proszę bardzo, tutaj one są.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Tak.

Tylko że jest tu ta poprawka, która jest ewentualną alternatywą dla poprawki senatora Ciocha.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

One się nie wykluczają.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Aha, nie wykluczają się.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz*: Nie, nie wykluczają się.)

Okej, dobrze. W takim razie niech jeszcze raz pan to zweryfikuje. Jeszcze pan dyrektor... Zaraz, gdzie jest ta moja składanka?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Aha, to jest trzecia. Tak?

(*Senator Marek Ziółkowski*: Tak, ja tam napisałem, mimo że zabrałeś mi długopis...)

Dobrze. Trzecia, szósta, ósma...

(*Senator Marek Ziółkowski*: Dziesiąta. Tam są te numery.)

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz*: Tak, zgadza się.)

(*Senator Marek Ziółkowski*: Zgadza się.)

Zgadza się.

Proszę państwa, to głosujemy nad całym tym zestawem poprawek.

Czy jest zgoda, żeby głosować nad nimi razem?

(*Głos z sali*: Tak jest.)

Dobrze.

Prosimy o stanowisko rządu w sprawie tych poprawek.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Zgadza się na nie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (13)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Poprawki zostały przyjęte jednomyślnie.

Teraz poprawka senatora Ciocha jako wyraźna i jasna do określenia.

Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Ja powiem tak. Dzisiaj nawet z panem ministrem Ratajczakiem próbowałem na ten temat rozmawiać, bo my mamy dobry kontakt, ale był akurat w Brukseli, więc mu już przez komórkę głowy nie zawracałem. Mam wrażenie, że gdy się spotkamy z przedstawicielami, to my to uzgodnimy w rozporządzeniu, na spokojnie to przeanalizujemy i to zrobimy. Tak że poprawce, która już dzisiaj wpisuje do ustawy coś, co nie zostało jeszcze przez nas dogłębnie przeanalizowane, jesteście przeciwni.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki senatora Ciocha? (4)

Kto jest przeciw? (5)

Kto wstrzymał się od głosu? (4)

Poprawka nie uzyskała poparcia.

Teraz poprawki...

(*Senator Marek Ziółkowski*: Ale można ją zgłosić na posiedzeniu plenarnym, Panie Senatorze.)

(*Głos z sali*: Tak, oczywiście.)

(*Senator Marek Martynowski*: Jako wniosek mniejszości.)

Dobrze. Teraz poprawki...

Senator Marek Martynowski:

Zgłaszam ją jako wniosek mniejszości, a potem szeroko to uzasadnię.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

To już na posiedzeniu plenarnym.

(*Senator Marek Martynowski: Tak, tak, oczywiście.*)

Teraz poprawki dotyczące odpowiedzialności solidarnej.

Jaki to jest tekst?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Mogę przeczytać.*)

To proszę odczytać. Dobrze?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Jest to poprawka pana senatora Kleiny, ta, która budziła wątpliwość co do wykraczania poza materię ustawy uchwalonej przez Sejm i konstytucyjny tryb jej uchwalenia, dotycząca drukarek i aparatów, mówiąc w skrócie, czyli odpowiedzialności solidarnej i zmiany załącznika nr 13 do ustawy o VAT.

Polega ona na dodaniu pozycji o symbolu PKWiU ex 20.59.12.0 – emulsje do uczulania powierzchni do stosowania w fotografice, preparaty chemiczne do stosowania w fotografice, gdzie indziej niesklasyfikowane – wyłącznie tonery bez głowicy drukującej do drukarek do maszyn do automatycznego przetwarzania danych; na dodaniu pozycji oznaczonej jako ex 20.59.30.0 – atrament do pisania, tusz kreślarski, pozostałe atramenty i tusze – wyłącznie kasety z tuszem bez głowic do drukarek do maszyn do automatycznego przetwarzania danych; na dodaniu pozycji o symbolu ex 29.70.13.0 – aparaty fotograficzne cyfrowe i kamery cyfrowe – wyłącznie cyfrowe aparaty fotograficzne; na dodaniu pozycji oznaczonej ex 28.23.26.0 – części i akcesoria do fotokopiarek – wyłącznie kasety z tuszem i głowicą drukującą do drukarek do maszyn do automatycznego przetwarzania danych, tonery z głowicą drukującą do drukarek do maszyn do automatycznego przetwarzania danych.

W pozostałym zakresie pozycje te pozostają niezmienione, czyli to są przepisy zaproponowane rozpatrywaną dziś ustawą, a całość dotyczy części III załącznika „Pozostałe towary”.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę państwa, do tego punktu są te zastrzeżenia, o których mówił pan mecenas. Ja zgłaszam tę poprawkę, ale – tak jak mówiłem – ostatecznie nadamy temu kształt lub osiągniemy co do tego zgodę pewnie na posiedzeniu plenarnym. Gdyby pozostały te wątpliwości, które zostały tu podniesione i przez pana mecenas, i przez pana ministra, to wówczas inaczej byśmy do tego podeszli.

Niezależnie od tego zapytam pana ministra o stanowisko.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

Popieramy tę poprawkę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (13)

Jednogłośnie za.

Teraz poprawka dotycząca metali nieżelaznych. Z tymi samymi zastrzeżeniami, prawda? Chodzi o zbadanie zgodności trybu.

Proszę bardzo.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tak, tu również podtrzymujemy swoje wątpliwości co do konstytucyjności trybu przyjęcia takiej poprawki jako wykraczającej poza zakres materii ustawy uchwalonej przez Sejm. Dotyczy ona załącznika nr 11. Jest to poprawka pana senatora Sepiła dotycząca odwróconego VAT i dodania tu metali nieżelaznych. Brzmienie tej poprawki, jak rozumiem, jest brzmieniem zaproponowanym przez Izbę Gospodarczą Metali Nieżelaznych i Recyklingu. Czy państwo macie te materiały?

(*Senator Marek Ziółkowski: Proponuję, żeby pan mecenas tego nie czytał, bo wszyscy to mają.*)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Tak, wszyscy to mają. Są tu różne rodzaje cynku, ołowiu i innych metali kolorowych.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Tak, to jest poprawka do ustawy w brzmieniu zaproponowanym przez Izbę Gospodarczą Metali Niezależnych i Recyklingu.*)

(*Głos z sali: Nieżelaznych.*)

Proszę państwa, zatem nie odczytujemy tego w całości, ale jest wielka prośba do pana ministra. Otóż, jeżeli mielibyśmy to akceptować w całości, to prosilibyśmy o wcześniejsze zweryfikowanie tych wszystkich zapisów, tak aby nie budziły one wątpliwości co do kategorii dóbr, kategorii metali, żeby po prostu nie doszło do omyłkowego wpisania materiałów, których wpisanie nie jest intencją senatorów.

Było zastrzeżenie pana legislatora.

Czy pan minister podtrzymuje stanowisko?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Jarosław Neneman:**

Stanowisko rządu w tej kwestii jest jednoznaczne, ono jest negatywne.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (13)

Poprawka została przyjęta.

To była ostatnia poprawka. Innych poprawek, dotyczącej sieci handlowych czy zaproponowanej przez panią zmiany terminu, senatorowie nie podjęli.

Przystępujemy do głosowania nad ustawą wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za? (12)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Ustawa została zaakceptowana wraz z poprawkami.

(*Głos z sali:* Było trzynaście, a teraz jest dwanaście?)

Ktoś nie głosował, może wyszedł.

Jeszcze sprawozdawca.

Czy jest jakiś chętny sprawozdawca?

(*Głos z sali:* Kazimierz.)

(*Wesołość na sali*)

Jeżeli nie ma chętnego sprawozdawcy, to w takim razie senator Gruszczyński.

Senator Piotr Gruszczyński:

Bardzo chętnie bym to przyjął, jestem sekretarzem na najbliższym posiedzeniu, mam ustawę, dzisiaj dostałem z komisji rolnictwa...

(*Głos z sali:* Ale to będzie za dwa tygodnie.)

Za dwa tygodnie mnie nie będzie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze, proszę państwa, ja będę sprawozdawcą tej ustawy.

(*Głos z sali:* Jeszcze sprawozdawca mniejszości.)

Sprawozdawcą mniejszości będzie senator Cioch.

W ten sposób przepracowaliśmy całą ustawę. Trwało to pół godziny dłużej, niż było w planie, ale myślę, że efekt jest pozytywny.

Dziękuję bardzo i do jutra.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 21 minut 28*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii